

Дезмонд Форд

Тільки Ісус

*«нікого вони не побачили,
окрім Самого Ісуса.»
(Матвія 17:8)*

Скорочено та перепарфразовано Річардом Веєм
Переклад Наталя Пошивайло

Івано-Франківськ
2012

Дезмонд Форд

Доктор наук, Манчестерський університет, Великобританія

Доктор наук, Університет штату Мічіган, США

Скорочено та перефразовано Річі Вей

Переклад Наталя Пошивайло

Дизайн та верстка Тетяни Єфтимовської

Всі права застережено. Без письмового дозволу видавця жодна частина тексту не може розповсюджуватися чи тиражуватися у будь-якому вигляді; сюди входить також фотокопіювання, запис на цифрові носії та розміщення в інформаційних системах пошуку.

Зміст

1	Ісус — Бог і людина	4
2	Світ за часів Ісуса: місце, люди та час	10
3	Служіння Ісуса: від хрещення до Страсного тижня	16
4	Славний в'їзд Ісуса до Єрусалиму	30
5	Ісус пояснює Євангелію грекам	35
6	Ісусове засудження лжерелігії	40
7	Пророцтво Ісуса про останні дні	45
8	Ісус омиває ноги Своїм апостолам	53
9	Ісус започатковує Господню вечерю	55
10	Ісус каже: «Не тривожтеся!»	58
11	Ісус — єдине джерело плоду	61
12	Прощальні слова Ісуса	64
13	Остання молитва Ісуса	67
14	Ісус у Гефсиманському саду	69
15	Ісус на суді	81
16	Ісус проти Кайяфи	84
17	Ісус проти Пилата	88
18	Ісус чи Варавва	91
19	Ісус на Хресті	96
20	Сім висловів Ісуса на Хресті	100
21	Постаті довкола Хреста	108
22	Уроки, отримані на Хресті	112
23	Ісус спочиває у могилі	119
24	Порожній гріб Ісуса	121
25	Ісус у Галілеї	124

Ісус – Бог і Людина

Ким був Ісус — доброю людиною, поганою людиною чи і Богом, і людиною?

Як це може бути, що мільйони людей шукають захованого ключа від загадки всього життя, а цей ключ насправді лежить перед ними? Мій батько казав, коли щось загубилося: «Шукай найперше в найвірогідніших місцях, а потім у менш вірогідних». І він був правий. Якщо ми мудрі – ми дослідимо твердження найвпливовішої людини, перш ніж звернемось до когось іншого. Сьогодні третина населення земної кулі визнає цією людиною Того, Хто поділив наш відлік часу на дві частини: нашу еру та до нашої ери.

Ярослав Пелікан писав: «Незалежно від того, що хтось особисто думає про Нього, Ісус з Назарету завжди був провідною постаттю в історії Західної культури протягом майже двадцяти століть». Видатний французький математик, фізик, винахідник та письменник Блез Паскаль писав в своєму творі «Думки»: «Без Ісуса Христа ми не знаємо, чим є наше життя, ані наша смерть, ані Бог, ані ми самі» (Частина 547). Джовані Папіні, у минулому лютий атеїст, який помер в 1956 році, висловив згоду з Паскалем наступними словами: «Якщо ми хочемо зрозуміти світ, наше життя та самих себе — ми повинні звернутись до Ісуса... Ніколи не було ані часу більш віддаленого від Христа ніж наш, ані часу, коли б ми потребували Його ще більше».

Однак, давайте ні на мить не припускатись помилки, ставлячи Ісуса в один ранг з іншими релігійними лідерами. Вони відрізняються, як день від ночі. Дослідіть Коран, і ви не знайдете там імені Мухамеда. Дослідіть стародавні буддистські писання, і ви не зустрінете там імені Будди. Але прочитайте Новий Завіт, і ви одразу побачите ім'я Христа майже на кожній сторінці, а часто й неодноразово. Видатний дослідник Гріфін Томас писав: «Християнство є єдиною релігією в світі, що опирається на особу свого Засновника».

Гляньмо з такої точки зору: Христос був єдиною особою, котра будь-коли жила і називала себе Богом і, водночас, не вважалась божевільною найкращими зі своїх сучасників. Його вплив був могутнішим, ніж будь-кого іншого. Сократ навчав протягом 40 років, Платон — 50 років, Арістотель – теж 40 років. Однак їх сукупний вплив є мізерним, у порівнянні з досягненнями всього лише трьох з половиною років Христового навчання. Жодному іншому просвітителю не вдалося настільки уникнути буденних, тимчасових чи хибних речей; і жоден інший учитель не зміг так зосередитись на тому, що є справді загальнолюдським та вічним.

Котрий інший вчитель наважився передбачити, що його вчення існуватиме вічно? Ісус же заявив, що «небо й земля проминеться, але не минуться слова Мої»(Матвія 24:35). І кожен день приносить свіжий доказ правдивості цих слів. Покоління за поколіннями знаходять у вченні Ісуса щось нове, свіже та надихаюче. Дивлячись крізь століття, ми бачимо, як Його слова ставали законами, церковними доктринами, прислів'ями, словами підбадьорення та підтримки, і вони ніколи не проминули. Хто інший з просвітителів зважився заявити, що його слова існуватимуть вічно?

Христос виголосив багато інших промов, котрі підтверджували розуміння, яким буде Його вплив на увесь світ. Жоден з просвітителів не зважився на це. Пороздумуймо над наступними словами: «Я є Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12). Чи це дійсно найсміливіше із усіх відважних тверджень? Така заява не могла б бути правдивою впродовж 20 століть, якби Христос був звичайною людиною. Таким чином цей Галілеянин приніс невичерпний потік добра для блага усього людства. Ніхто інший не був настільки корисним.

Варто тільки звернути увагу на мистецтво, музику, літературу, історію, благодійність, милосердя і співчуття – усе це бере свій початок або ж має відношення до Христа, інакше існували б великі прогалини!

Ісус казав: «Як буду піднесений з землі, то до Себе Я всіх притягну» (Івана 12:32). Ця заява свідчить, що внутрішнім життям та об'єднуючим фактором християнства буде Особа, а не філософія, — і цією Особою є тесля з Назарету. Як правило, в основі багатьох установ та релігій лежать догми, а не особа. Наскільки ж відмінним є християнство! У його основі не є credo, а особа – Ісус Христос.

Пам'ять про видатних людей несе повагу та визнання, але не пристрасну любов. Згадайте вплив Мойсея, Давида, Сократа, Платона та сотні інших видатних імен останніх тисячоліть. Ніхто не може зрівнятися із привабливістю Ісуса Христа.

Згадаймо Ісусове переконання, що у Нього буде вічна церква, незважаючи на те, що в ній буде «погана риба» та «кукіль» (Матвія 16:18, 13:37-40 та 47-50). Додайте до цього Його впевненість, що Євангельська проповідь вселятиме силу

чоловікам та жінкам аж до кінця світу (Матвія 28:19, 20 та Дії 1:8). Знову ж таки, варто наголосити, що на протязі усієї історії ніколи не було таких точних довгострокових передбачень.

Тепер погляньмо на заяви цього Чоловіка з Назарету, який не володів ніякими коштами та за людськими мірками був безсилий. Цей чоловік заявив що:

1. Йому «дана всяка влада на небі та на землі» (Матвія 28:18).
2. Він має повний контроль над природою (Марка 4:39, 41).
3. Ангели неба належать Йому (Матвій 16:27).
4. Люди повинні любити Його навіть більше, ніж свої сім'ї та своє життя (Матвія 10:37; Луки 14:26).
5. Він є Спасителем всього людства (Луки 19:10).
6. Він може простити гріхи (Матвія 9:2).
7. Він є найвищим суддею для кожного (Матвія 25:31-46).
8. Він існував до Авраама і розділяв славу Бога до того, як світ був створений (Івана 8:58, 17:5).

Твердження Христа навіть пережили випробування тим, що декому видавалося начебто вони зазнали невдачу. На хресті Він також поведився як Цар вічності, заступаючись за Своїх ворогів та обіцяючи Рай розбійнику, котрий покавсяся.

Надприродність є найкращим поясненням сутності Христа. І оскільки Він був добрим, Він повинен був бути Богом, як і заявляв, адже добра людина не казатиме неправди про себе (Івана 14:8-9).

Розповідаючи про Свою земну місію, Ісус казав, що Господь Його «помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим, ... проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених» (Луки 4:18). Це було Його справою. Він прийшов робити добро та зціляти пригнічених дія-

волом. Були цілі села, в яких жодна оселя не мала скорботи через хворобу, бо Він проходив селом, виліковуючи усіх. Любов, милосердя і співчуття проявлялися в кожній Його дії протягом усього життя. Найбідніші й найпростіші люди не боялись підходити до Нього. Навіть маленькі діти бігли за Ним. Їм подобалось залазити Йому на коліна й пильно вдивлятися в Його обличчя. Ісус ніколи не був грубим, ніколи не вимовляв суворого слова без причини, та не завдавав болю чутливій душі. Він не принижував слабких людей. Говорив правду, але завжди з любов'ю. Засуджував лицемірство, зневіру та зло, але при цьому сльози були у Його голосі. Життя Ісуса було сповнене самозречення і дбайливої турботи про інших. Кожна душа була дуже цінною у Його очах. (книга «Дорога до Христа», ст. 11-12).

Христос – це єдина особа, котра будь-коли жила, чиї риси були передбачені у житті багатьох інших персонажів Біблії.

1. Його називають другим Адамом (Римлян 5:14; 2 Коринтян 15:45): тому що як у першого Адама був відкритий бік, щоб дати життя його нареченій, так у Ісуса був відкритий бік на хресті, щоб Його наречена, Церква, мала вічне життя.
2. Якову приснилися сходи від землі до раю (Буття 28:12). Ісус казав, що Він був тими сходами, які з'єднали людину з Богом (Івана 1:51).
3. Йосипа продали в рабство його заздрісні брати, однак Бог скористався цією зрадою, щоб врятувати сім'ю Якова (Буття 45:5). Так само Христа зрадили і продали ворогам через заздрість, але Господь скористався цим, щоб врятувати світ. Так як Йосип став паном над своїми братами, Христос став Господом всесвіту.
4. Мойсей сказав, що Месією буде людина, схожа на нього (Повт. закону 18:18). Мойсеєве визволення народу Ізраїльського з Єгипту було символом Христового визволення Церкви з в'язниці гріха й пекла.

5. Єврейське слово «Єгошуа» є грецьким словом «Ісус». Так як Ісус Навин (Єгошуа) подолав усіх ворогів Ізраїля і дав своєму народові земний Ханаан – Ісус здолав усіх ворогів та подарував нам небесний Ханаан.
6. Як Самсон, котрий знищив більше ворогів під час своєї смерті аніж протягом усього свого життя, так Христос, досяг найбільшої перемоги смертю на хресті, а не Своїм життям.
7. Давид представляє Христа, бо й сам Христос був названий Давидом в Книзі Пророка Осії 3:5. Також було передбачено, що Христос сидітиме на троні Давида (Ісаї 9:7).
8. Як Соломон збудував величний храм у мирний час (Перша книга царів 6:7), так само Ісус збудував духовний храм – Церкву – у мирний спосіб, не через шум битви.
9. Перебування Йони три дні й три ночі у череві кита було знаком того, стільки часу Христос пробуде в могилі (Матвія 12:40).
10. Як єврейський Первосвященник заходив у Свята Святих раз на рік з кров'ю примирення – так само й Ісус увійшов до Неба – Свята Святих – зі Своєю кров'ю, щоб спокутати гріхи усього людства (Послання до Євреїв, розділи 7 – 10).

В перших розділах Євангелії від Івана Христос порівнюється зі знаками та символами про Нього, котрі записані у Старому Заповіті. Сюди входять сходи, котрі бачив Яків, храм, бронзовий змій, вода з розколеної скелі, манна небесна, стовп вогню і т.д.

Світ за часів Ісуса: місце, люди та час

— Місце —

Палестина знаходиться у південно-західній частині так званого «Родючого Півмісяця», який поєднує долину річок Євфрату та Тигра із долиною річки Ніл. Це міст між Європейським та Африканським континентами, між Африкою й Азією.

Межами Ізраїлю були пустеля, йорданські пагорби та долина на сході, «велична й люта дика природа» на півдні, Середземне море на заході та Ліванські гори на півночі.

Ця земля простягається на 225 кілометрів вдовж і майже на 40 кілометрів ушир у її північній частині та на 130 кілометрів у її південній частині. Криниці, струмки, річки, моря та дощі зробили цю землю родючою у часи Христа. Земля була багата садами та відома своїми плодами. Ячмінь і пшениця, виноград та гранати були звичними продуктами.

Тропічна Йорданська долина розташована на 208 метрів нижче рівня моря біля Генісаретського озера та на 403 метри нижче рівня моря біля Мертвого моря, що є найбільш низько розташованою водоймою на Землі. Для порівняння, місто Єрусалим, що лежить на відстані 24 кілометрів від Мертвого

моря та 56 кілометрів від Середземного моря, знаходиться на висоті 683 метрів над рівнем моря, і там навіть інколи випадає сніг.

Більше 3000 видів рослин налічується в Палестині. Через різницю у висотах, кліматі та ґрунтах там зростають рослини гірського, пустельного та середземноморського клімату. Хоча більшу частину року кам'янисті схили голі й похмурі, та навесні країна велично розквітає. Багато років тому леви, ведмеді та гіпопотами були звичними у Палестині. Сьогодні тут зустрічається 113 видів ссавців, 358 видів птахів, 90 рептилій та амфібій і понад 40 видів прісноводних риб.

Єрусалим розташований на невеликому плато оточеному пагорбами. Дехто називає його «містом семи пагорбів». Його високе місцезнаходження згадується у Святому Письмі, а мандрівники описуються як ті, що «йдуть догори» до Єрусалиму. Це одна з найбільш високо розміщених столиць світу. Це місто було знищене й знову відновлене мабуть більше разів, ніж будь-яке інше. Уламки від одного спустошення ставали фундаментом для наступної відбудови. Тому місто, по якому ходив Христос, було на чотири з половиною метри нижче від того рівня, по якому зараз прогулюються паломники.

Назарет, селище, де Христос провів більшу частину свого життя, є одним із найпрекрасніших місць на Землі. Воно знаходиться поміж невисоких гір на півночі від Меггідо в ізольованій долині, схожій на горнятко, що знаходиться посередині між Галілейським морем та середземноморським узбережжям. Від Назарета до Середземного моря можна дійти пішки за сім годин, до міста Тиверіади на Галілейському морі за п'ять і до Єрусалима — за три дні. За селищем видніється пагорб заввишки 152 метри. З його вершини відкривається один з

найчудовіших краєвидів світу – Галілейські гори із вершиною Хермон, яка здіймається над ними на півночі; хребет гори Кармел, узбережжя Тиру та виблискуючі води Середземного моря на заході, лісиста місцевість Табору на сході та відома рівнина Ездралеон на півдні. Немає сумнівів, що Ісус часто милувався цим краєвидом із роздумами про його минуле та про пророцтва майбутнього.

– Народ Палестини –

Між останньою книгою Старого Завіту та першими історіями Нового Завіту існує часовий проміжок тривалістю 400 років. Протягом цього часу в Палестині пройшли чималі зміни. Змінилася мова євреїв, з'явилися нові звичаї, релігійні групи та установи.

Великі зміни сталися в політичному житті. Після вигнання до Вавилону країною правили первосвященики. Однак з приходом римлян все змінилось, в Єрусалимі владу узурпував Ірод Великий, маріонетка могутньої Римської імперії. Палестину поділили на частини, якими правили дрібні князі.

Синедріон виконував функцію уряду євреїв, однак його влада суттєво обмежувалась Римом. Храм був серцем всіх релігійних обрядів. Однак синагоги відігравали ще важливішу роль та існували скрізь по античному світу, де мешкали євреї. Варто наголосити, що євреї складали близько десяти відсотків населення Імперії, однак їхній вплив значно перевищував їхню кількість.

Були тисячі священників, котрі закликали простий люд зберігати їм вірність. На відміну від рабинів, більшість людей не вміли читати єврейською мовою. Слово «рабі» означає «мій

повелитель». Найвизначнішими релігійними діячами були фарисеї: палкі прихильники традицій та патріоти. Багато з них твердо вірили, що вони – Небесні обранці, а тому зневажали простих людей, котрі, на їхню думку, не заслуговували спасіння.

Фарисеї дотримувались багатьох традиційних обрядів та вірувань, про які не згадується в Біблії. Багато з книжників були фарисеями. Вони любили накладати на людей важкі для виконання релігійні тягарі. Їхні правила проведення суботи були особливо складними. Однак, їх заслугою було те, що вони чекали на прихід Месії.

Опонентами фарисеїв були садукеї, які заперечували багато звичаїв для полегшення свого життя. Вони змішувались з іншими народами, часто наслідували грецьку культуру та не вірили у воскресіння. Бувши значно багатшими за фарисеїв та книжників, садукеї часто дивилися згори на тих, хто не належав до їхнього класу.

Загалом, замість того, щоб знайти народ тісно прив'язаним до пророків минулого, Христос прийшов до народу, сповненого людських традицій та упереджень. Це було тією «горою», котру Він бажав вкинути до моря.

– Час –

Апостол Павло сказав, що Христос прийшов у світ саме тоді, коли «настало виповнення часу» (Послання до галатів 4:4). У першому розділі Євангелії від Марка написано, що словами Христового вітання з цим світом були «збулися часи» (Марк 1:15).

Є свідчення що до того, як Христос народився, багато вчителів передвіщали крізь століття прихід великого Господа, Котрий розпочне новий вік. Дослідники задокументували ці провіщення в античній дохристиянській літературі. Одне з найбільш вагомих було знайдене в словах Платона, коли той передбачив жахливу долю того, хто був неймовірно добрим.

Віргілій писав про прихід особливої дитини, а Платон – його попередник на кілька століть – передбачив смерть Месії на хресті. Говорячи про справді праведного та поважного чоловіка, який вів простий спосіб життя, Платон казав, що цього чоловіка звинуватять наче найгіршого із людей, а також «поб'ють батогами, він пройде тортури, його зв'яжуть, його очі випалять, і в кінці, після страшних страждань його посадять на кіл або ж розіпнуть на хресті».

Час, у який народився довгоочікуваний Месія був часом розпачу. Увесь Середземноморський світ занурився у темницю невимовної пожадливості, відчаю та безнадійності і не бачив жодного виходу з неї. У Римській імперії налічувалось близько 60 мільйонів рабів, вони склали значну частину населення тогочасного світу. А там де є рабство – людське життя належно не цінується, а людському стражданню майже не існує співчуття. Самогубство стало звичним явищем, руйнувався інститут сім'ї, релігія була сповнена забобонів, а філософія занепадала. Отож світ справді був готовий до приходу Месії.

Період Римського Миру (відсутність війн), легкість подорожування, єдина міжнародна мова (розмовна грецька), наголос на індивідуальність, який викликав тривогу чоловіків і жінок з приводу їхньої вічної долі, широке поширення євреїв та їхніх Святих Книг – усе це готувало дорогу Ісусові з Його Доброю новиною.

Месіанське пророцтво Даниїла 9:24-27 було джерелом підбадьорення для тих, хто очікував приход Обраного. Воно показало, що приблизно 500 років після повернення євреїв з вавилонського полону до Єрусалиму, з'явиться той Довгоочікуваний.

Служіння Ісуса: від хрещення до Страсного тижня

— Його народження та хрещення —

В яслах лежав Той, для Кого світ не знайшов місця. Він був нагим та беззахисним, Його палко любили, але й сильно ненавиділи. Те саме відбулося й на Голгофі.

Хоча поява Віфлеємської зірки засвідчила Його Небесне походження, цар Ірод планував Його смерть. Коли Ісус висів на хресті, тригодинним сонячним затемненням небеса знову вказали унікальність Ісуса. Однак, кати не розкаялись.

У Вифлеємі мудреці принесли маленькому Ісусові мир. Таким самим миром було помазане тіло Ісуса після його смерті.

Отже, перші дні життя Христа відображають в мініатюрі картину його смерті.

Нам дуже мало відомо про його перші 30 років життя, за винятком того, що Ісус працював теслею.

— Хрещення —

Від часу Свого хрещення Ісус полишив Свою роботу, повністю віддаючи Себе духовному служінню, котре триватиме близько трьох років: року таємничості, року визнання та року протистояння.

Після хрещення Святий Дух покликав Ісуса в пустелю, щоб диявол спокушував Його (Марка 1:12-13). Наприкінці шести тижнів посту диявол прийшов до Нього з трьома найбільшими спокусами. Він не намагався спокусити Господа, щоб Той використав Свою нижчу природу (наприклад, вчинив перелюб), бо Ісус був безгрішний по Своїй природі. Натомість диявол намагався переконати Христа, щоб Той скористався своєю вищою природою (перетворив камінь на свіжу запашну хлібину, щоб втамувати свій голод). Однак, Ісус, прирівнюючи Себе до простих людей, відмовився скористатись задля задоволення власних потреб силою, котра не є доступною для нас.

Згідно слів апостола Івана, перший рік Свого служіння Ісус провів переважно в Юдеї. Там Він знайшов перших Своїх учнів, очистив храм та зустрівся вночі з Никодимом.

— Євангелія від Івана —

Найбільш духовною з коли-небудь написаних книг про життя Ісуса є Свята Євангелія від Івана. Якщо перші три Євангелії (від Матвія, Марка та Луки) були написані відповідно до юдеїв, римлян та греків, то Євангелія від Івана — написана для Церкви.

У якості основи своєї Євангелії апостол Іван використав юдейську скинію із її жертівником, умивальницею для омиван-

ня рук та ніг, столом із показними хлібами, золотим свічником з сімома вогнями, золотим жертівником для кадіння, ковчегом свідoctва, котрий вмiщав скрижалі із Десятьма Заповідями і був накритий золотим віком примирення.

Іван починає свою Євангелію словами Івана Хрестителя спрямованими до Ісуса, які проголошували: «Оце Агнецъ Божий, що на Себе гріх світу бере!» (Івана 1:29). Ісус був тим Агнцем, котрий приніс Себе у якості жертви за наш гріх.

Далі Іван вказав на умивальницю наступними словами: «Коли хто не родиться з води й Духа, той не може ввійти в Царство Боже.» (Івана 3:5).

Вказуючи на стіл, Іван записав слова Ісуса: «Я — хліб життя. Хто до Мене приходить, — не голодуватиме він, а хто вірує в Мене, — ніколи не прагнутиме.» (Івана 6:35)

Потім він підкреслює слова Ісуса, які виявляють Його у якості істинного світильника: «Я — Світло для світу» (Івана 8:12).

Так само, як ладан, котрий горить на золотому жертівнику для кадіння, возноситься понад завісу у Божу присутність, так і наші молитви, що ми заносимо в ім'я Ісуса йдуть до Бога (див. Книга Об'явлення 8:3-4). Ісус сказав: «І коли що просити ви будете в Імення Моє, те вчиню...» та «коли будете в Мене просити чого в Моє Імення, то вчиню.» (Івана 14:13-14).

Розділи 18 та 19 Євангелії Івана представляють Христа як золоте віко примирення на ковчезі завіту, яке було покроплене кров'ю Його власної жертви.

Іншим прикладом, котрий заходиться у Євангелії від Івана,

є наголос на сім чудес, що трапились до розп'яття. Вони ілюструють перетворюючу силу Ісуса у нашому житті.

У цих чудесах ми бачимо зміни від смутку до радості, від недуги до здоров'я, від паралічу до надлишку сил, від голоду до насичення, від тривоги до спокою, від темряви до світла, від смерті до життя.

В цих надприродних змінах ми бачимо події, які відбуваються у житті кожної людини, котра приходить до Ісуса.

Ці сім чудес відкривають силу Христа над усіма станами та обставинами. Ісус є Богом над якістю, бо перетворив воду на вино, Богом над кількістю, бо лише п'ятьма малими хлібинами та двома дрібними рибками нагодував п'ять тисяч чоловіків не рахуючи жінок та дітей, Богом над часом — Він зцілив чоловіка, котрий був хворим протягом 38 років, Богом над простором — перебуваючи у Кані Галілейській зцілив хлопчика в Капернаумі, Бог над природою, бо вгамував бурю на Галілейському морі, Богом над випадковістю, бо вилікував чоловіка сліпого від народження, Богом над життям та смертю, бо воскресив Лазаря з мертвих. Тому саме сім чудес є свідченням того, що Ісус контролює все.

Для кожного з нас найголовнішим є те, що Ісусові перетворюючі слова є настільки сильними та дієвими, як і Його реальна присутність. Не торкаючись води, котра знаходилася у глиняних глеках на весіллі у Кані, Христос словами перетворив її на вино. Пізніше Він сказав слово у Кані, котре зцілило хлопця у Капернаумі. Таке саме слово покликала мерця встати з могили. Це слово є досі доступним, щоб звершити чудо спасіння у житті навіть найслабкіших віруючих, котрі з вірою кличуть до Христа.

Джеймс Сталкер звертає увагу на те, що чудеса Ісуса, описані в Євангелії від Івана, названі знаками. Коли Ісус зцілив фізичну сліпоту — це було знаком, що Він може зцілити значно більшу хворобу — духовну сліпоту. Коли підняв тих, хто були фізично мертвими — це знак, що Він здатний підняти тих, хто духовно мертві. Коли очистив хворого на проказу, це знак, що Він здатен зняти проказу гріха. Коли нагодував натовп хлібиною — це знак, що Ісус є хлібом життя, який буде розламаний за гріхи світу, і Він нагодує нас цим хлібом життя. Коли вгамував бурю — це був знак, що Він може принести мир в неспокійне сумління.

Багато людей насміхаються із чудес, котрі трапилися дві тисячі років тому. К.С.Льюїс мудро написав з цього приводу, наголошуючи на тому, що в Євангеліях немає ніяких казкових чудес, коли трапляються безглузді речі: як наприклад перетворення тварин у людей, дерев, що говорять чи кораблів, що перетворюються у богинь. Чудеса, записані у Біблії, такі, яких можна очікувати, коли б Сам Бог відвідав цей світ. Кожне з них немов би має підпис люблячого та розсудливого Бога.

Чудеса настільки переплетені з історією Ісуса, що якщо б їх усунути, то сама б історія зруйнувалась. Тому існує зв'язок причини та наслідку між вражаючими чудесами Ісуса та їхнім впливом на людей, котрі були їхніми свідками. Чудо Ісусового воскресіння з мертвих повернуло Його власних братів та надихнуло і спонукало Його апостолів понести Благую Вістку у найвіддаленіші куточки тогочасного світу.

В 1-му посланні до Коринтян 15:46 висловлено принцип, що проливає світло на третій розділ Євангелії від Івана: «Та не перше духовне, але звичайне, а потім духовне». Наше природне першонароджене єство не є духовним, і якщо ми хочемо мати вічне життя, Бог повинен посадити насіння вічного життя у наших серцях.

І навіть якщо Никодим, великий релігійний учитель в Ізраїлі, та інші люди із беззаперечною репутацією та зовнішньою чистотою потребують духовного народження згори, то наскільки більше цього потребуємо ми?

В третьому розділі Євангелії від Івана Ісус спілкується з юдеєм, а у четвертому розмовляє з язичницею. В третьому розділі чоловік, із яким Ісус веде бесіду, є особою високої репутації; в четвертому ж Він говорить з жінкою поганої слави. В третьому розділі Ісус каже Никодиму, що той має народитися знову; а жінці був запропонований дарунок за саму лише розмову. На це була вагома причина: Никодим тримався за свою праведність, в той час як жінка відчувала глибоку нужду. Юдейський повелитель прийшов до Ісуса вночі, а бесіда з жінкою відбулася опівдні.

Четвертий розділ Івана називають підручником з євангелізації, бо він показує кроки від зневіри до віри. Прочитаймо його і знайдімо вірша, який розповідає, як Ісус привернув увагу самарянки, її зацікавленість, прагнення, переконання та дії.

У цьому ж розділі є історія про чудесне зцілення сина знатної особи. Після розмови з Ісусом батько був глибоко впевненим, що Той зцілив його сина, тому навіть не поспішав додому. Ця історія розповідає нам, як чинити з усіма нашими проблемами. По-перше, не слід заперечувати потребу, її варто визнати. По-друге — принесімо свої проблеми до Ісуса. По-третє, приймімо Його обітницю про те, що Він має своє вирішення для нашої проблеми і тисячі способів для його здійснення, про котрі ми навіть не здогадуємося. По-четверте, продовжуймо йти своїм шляхом в очікуванні того, що у визначений Ісусом час і спосіб все владнається. Найчастіше саме четвертий крок є найважчим.

Ті, хто читають перші чотири розділи Євангелії від Івана, відкривають для себе значну частину того, що відомо про перший рік діяльності Ісуса — рік відносної таємничості. Ми довідуємося про те, що в кінці першого року служіння Ісуса на Єрусалим та Юдею почала насуватися тінь найжахливішого злочину: юдеї відкидали та прагнули розіп'яти свого Бога, Який прийшов до них у тілі.

— Рік Визнання —

Після року проведеного на півдні, Ісус перейшов у Галілею, розташовану на півночі країни. У цій простодушній місцевості буде менше упереджень, ніж там, де релігійна ієрархія мала свій центр. Увесь цей рік Ісус навчав Своїх учнів. Оскільки Його служіння було адресоване цілому світу усіх часів, воно не могло бути виконане виключно Ним Самим. Саме тому було обрано дванадцятьох апостолів, щоб після вознесіння Ісуса на небеса вони могли продовжити Його працю.

На початку та в кінці другого року служіння Христос відвідав Своє рідне місто. Єдине, що Він там отримав — відторгнення та погрози розправи. Ісус пояснив це тим, що пророка ніколи не поважають на батьківщині.

Однак значна частина того року, проведена за межами Назарету, була сповнена радістю, зціленнями, навчанням. Ісусові поклонялись тисячі людей, а в деяких місцях і десятків тисяч. Ті, хто подібно до Христа, живе згідно Божої волі, є невмирущими, аж поки не завершать свою працю.

Покликання перших апостолів від їхньої рибальської праці варто порівняти із схожим оповіданням, котре завершує Євангелію від Івана. Розповідь у Євангелії від Луки (розділ 5)

символізує діяльність видимої церкви з її невдачами та загрозами. Навіть після Христового благословення, декілька рибин втікає із розірваних сітей. Однак в другій розповіді події є зовсім іншими і вказують на діяльність справжньої, невидимої церкви та повне спасіння і безпеку усіх тих, котрі є зібрані у сіті Євангелії.

Дуже часто Христові рибалки Євангелії працюють упродовж темних годин і нічого не ловлять. Лише за наказом Христа ситуація змінилася в обох випадках. Він є усім, що нам потрібно. Подія, яка поклала початок служінню апостолів, розповідає, що їхні сіті були закинені на глибину, а наприкінці їхнього служіння ці ж сіті були закинені із правильної сторони від човна. Кількість зловленої риби на початку невідома. Однак 153 рибини було зловлено після воскресіння Христа. Ця кількість складається з дванадцяти разів по дванадцять (144) та трьох разів по три (9). Апостоли Христа, працюючи разом з Трійцею (число три), починають рясний урожай для Царства, адже саме число дванадцять є біблійним числом Царства.

Паралізований чоловік із Капернауму (Євангелія Марка розділ 9) та каліка з Везфезди (Євангелія Івана розділ 5) нагадують нам про те, що без Христа ми не можемо ходити так, як повинні. В обох випадках автори Євангелії згадують, що ці люди були відповідальними за свої негаразди, але цей факт не викликав відрази у великого Цілителя. Зауважте, що в Євангелії від Луки 5:20, Христос вперше дає прощення гріхів. Тільки великий Суддя всього світу може прощати гріхи, і цей Суддя має співчуття та милосердя навіть до найгірших зі страждальців.

Після того, як Христос посвятив Своїх апостолів на служіння, Він проголосив проповідь посвячення — Нагірну. Вона стала найдовшою записаною промовою Ісуса. Важливо зазна-

чити, що тут, на зорі Свого служіння та на самому початку Своєї проповіді Він наказує покаятись (Матвія 4:17), і потім продовжує навчати, чим насправді є покаяння та що є його плодами.

Проповідь Ісуса змальовує, яким мало б бути життя християнина. Вона ж веде слухача до моменту, коли той вигукує: «Нещасна я людина! Хто мене визволить від тіла цієї смерті?» (Послання до римлян 7:24).

Не є збігом обставин і те, що одразу після проповіді Ісус зцілює людину, хвору на проказу. Адже жодна щира душа не може читати цю проповідь без відчуття своєї «прокаженості» та розпачу за зціленням.

Апостол Матвій у розділах 5-8 своєї Євангелії розповідає нам про сповнені сили слова Спасителя, а наступні ж розділи розкривають нам Його могутні дії. Можливо, посередині цього чудово року, Учитель показує Свою міць над природою та демонами. Варто зауважити, як Він утихомирив бурю в серцях Своїх учнів перед тим, як втихомирити природній шторм на озері та зовнішній «шторм» людей, одержимих демонами.

Дива, пов'язані із перетином Галілейського моря (Євангелія від Матвія розділ 8), є історичними, але також вони — притчі духовних подій. У життя кожної людини вриваються бурі та спустошення, загрожуючи їй знищенням. Основами наших знань є наступне: 1. Життя безладе; 2. Ми — вразливі; 3. Дії мають наслідки. Тому очікуваним є повторення лиха. І зазвичай ми боремось з бурею наодинці, забуваючи про те, що є Той, Хто може нам допомогти. Однак, якщо ми до Нього покличемо — Він дивним способом дасть відповідь. Погляньте на силу слова Христового. Ним Він створив небо і землю, прогнав демонів,

заспокоїв море та підняв мертвого. Його слово завжди мало силу. Якщо ми триматимемось цього слова, вірити йому та виконувати його, тоді та ж сама сила буде діяти на нашому боці, втихомирюючи кожну бурю.

Зазвичай внутрішня буря страху, сумніву та збентеження є гіршою від зовнішнього шторму. Але тут знову Слово Ісусове дає нам відповідь: «Бо не дав нам Бог Духа страху, але сили, і любові, і здорового розуму» (2 Тимофія 1:7). «Тож віра від слухання, а слухання через слово Христове» (Послання до римлян 10:17).

Усе, що завойовує нашу увагу — завойовує і нас. Кого ми в основному слухаємо — наші страхи, чи Його любов, благодать і силу? Звернімось до Послання до филип'ян 4:6-8. Прочитаймо цей уривок кілька разів. Запам'ятаймо його. Живімо ним. Ні про що не хвилюймося, молимося про все та за усе будьмо вдячні. Тоді навіть в хаотичному світі можна буде «радіяти у Господі завжди» (Послання до филип'ян 4:4).

Ісус взяв Своїх апостолів у три проповідницькі подорожі по Галілеї протягом другого року Свого служіння. Мабуть кожного дня траплялось чимало див. У Єрусалимі, в Юдеї, чоловік, який був сліпим від народження, одразу швидко і радісно пізнав, Ким є Христос. Спочатку він називав Ісуса «чоловіком», згодом — «пророком». Зрештою він визнав Ісуса «Господом» та поклонився Йому (див. Євангелія від Івана розділ 9).

Під час Пасхи Христос був у Єрусалимі і там він зцілив чоловіка, котрий хворів 38 років (див. Євангелія від Івана розділ 5). Цей чоловік — символ старого Ізраїлю, який через свою невіру блукав у пустелі 38 років без сили та шляхетності. Цей чоловік був зцілений у суботній день. Таким вчинком Христос створив труднощі для себе.

Дивує те, як часто ми зустрічаємо полеміку стосовно суботнього дня протягом цього року визнання. Христос не визнавав звичаїв, котрі робили суботу важливішою від людей. Це приносило радість простим людям, а провідників наповнювала ненависть. Він вчив, що «субота була створена для людини, а не людина для неї». Ісус приносив суботній спочинок тим людям, котрих Він зціляв. Він називав Себе Господом суботи і наповняв цей день невмираючою свіжістю, даруючи нам 52 весняних дні на рік — 52 маленьких Едеми.

Наш Господь реформував інститути шлюбу та суботи і скеровував увагу Своїх слухачів до Едему, коли торкався двох цих тем, розуміючи, що законам юдейської релігійної культури прийде кінець, а принципи й постанови Едему існуватимуть вічно. Він навіть ризикував Своєю місією та життям, творячи дива в святий день (записаними є сім чудес), щоб продемонструвати, що справжнє дотримання суботи приносить благословення, а не біль. Ісус ніколи не захищав жодну постанову, котра незабаром повинна була зникнути. Він не висловлювався з приводу того, як дотримуватись релігійних законів юдейської культури. Жінці у місті Сихар було сказано, що ці юдейські способи поклоніння скоро стануть застарілими (Івана 4:21). Однак принципи, проголошені у Десяти Заповідях, залишаться вічними (Матвія 24:20 та Луки 23:56).

— Рік Протистояння —

Напруженість і протистояння зростали, адже слава Христа все більше непокоїла правителів. На перший погляд здавалося, що вся Галілея готова повернутися до Нього, однак свідомість галілеян була, немов кам'яниста земля. Початкове визнання поступово вмирало, щоб поступитися місцем підозрі та ворожнечі. Христос став вигнанцем, змушеним

тікати до чужих та далеких місць. За Ним тепер ішли не тисячі. Прихильників залишилось дуже мало.

Однак чудеса Ісуса стали навіть ще величнішими, наприклад Він нагодував п'ять тисяч людей. Це було свого роду притчею про поширення Євангелії. Христос отримав їжу від Бога та дав Своїм учням, а вони передали її тисячам людей, котрі ділились одні з одними.

Звернімо увагу на те, як цього разу Христос випробував Своїх учнів. Він спитав Пилипа, як можна без їжі нагодувати тисячі людей. Той же зізнався, що він не знав для цього жодного способу. Андрій, поглянувши на людські засоби, що склалися лише кількох хлібин та рибок, підтвердив безсилля Пилипа в цьому завданні. Однак цю проблему було вирішено, коли маленький хлопчик із вірою глянув на Ісуса і віддав у Його руки усе, що мав із собою на обід.

Наскільки важливим є той факт, що, коли в Ісуса було менше засобів (лише п'ять хлібин та дві рибки), Він зміг нагодувати більше людей (п'ять тисяч) та мав при цьому більше залишків їжі (12 повних кошиків). Бо коли було чотири тисячі людей, Він мав сім хлібин та кілька рибин, таким чином нагодував менше людей, і при цьому залишалось лише сім кошиків залишків після їжі. Наскільки величніше чудо Він міг би зробити маючи лише одну крихту? Урок розкривається в 1-му посланні до Коринтян 1:26-31. Господь обирає слабких, зневажених і безглузких, щоб вчинити неможливі речі. Отож, надія є для нас усіх!

— Відступ —

Полишаючи скупчення людей для того, щоб підготувати Своє серце та свідомість до хреста — Ісус вже не був оточе-

ний натовпами. За два місяці до Розп'яття до Нього прийшов посланець, і сказав: «Ось недужає, Господи, той, що кохаєш його» (Івана 11:3). Віруючі хворіють, їм знайомий біль. Не були винятками Йов, Єзекія, та розбійник, що покався. В такі моменти важливішою за нашу любов до Ісуса, є Його любов до нас.

Дивно, але Христос чекав два дні, перед тим як піти, щоб послужити своєму хворому товаришу. Яке ж підбадьорення принесла ця історія мільйонам вірних страждальців з того часу! Значно краще бути піднятим з могили, ніж з ліжка хвороби. Це те, в що почали вірити Лазар та його сестри. Завдяки тому, що Христос забарився із допомогою у цьому випадку, вони зміцнились для зустрічі з майбутніми труднощами.

— *Останній Тиждень* —

Тепер ми переходимо до найважливішого тижня в історії, апогеєм якого є смерть Ісуса та Його воскресіння. Головна вістка цього тижня полягає у тому, що страждаючий Бог є серцем християнства. Лише християни поклоняються Богові, Котрий був зраний за нас.

Цей тиждень починається з суботнього вечора, коли в будинку Симона відбувалася гостина на честь воскресіння Лазаря. Доба у юдеїв починалась увечері. Цього ж разу це був вечір для юдаїзму, бо після цієї глави Іван не згадує про подальше служіння Христа для невіруючих юдеїв, за винятком слів осудження. Усі Його підбадьорюючі слова скеровані до тих, хто пішов за Ним. Тепер, чи то у відповідях Ісуса на запитання, чи у Його історіях або хвилюючих діях, головною темою було: «Наближається день розплати!».

Протягом цього останнього тижня відбулось дві гостини. Одна у домі Симона, коли Марія — блудниця, яка розкаялась намастила миром ноги Господу в присутності свого брата Лазаря та дванадцяти апостолів. Другою гостиною було святкування Пасхи увечері перед тим, як Христа було зраджено.

Наскільки доречною є перша подія останнього тижня! Грішниця розбиває алавастрову посудину великої ціни із дорогим миром та намащує свого Спасителя. Ця розбита посудина стане символом тіла Ісуса, розбитого на Хресті — найбільшого дарунку Бога для людства. Як миро, подароване Марією, заповнило увесь будинок (а не лише кімнату), так само аромат Божої любові здійснюється над Хрестом та заповнив увесь світ.

Цей розділ, сповнений вчинків шани здійснених для Христа, служить протиположністю до попереднього розділу, в якому юдейські правителі скликали синаedrion та засудили Христа як зрадника, Котрий заслуговував смерті. 12 розділ Євангелії від Івана описує Христа, якого вшанувала своїм дарунком Марія, якого прославили простий народ підчас Його урочистого в'їзду до Єрусалиму, греки, котрі шукали зустрічі з Ним, а також Божий голос із неба.

Самовідданий вчинок Марії нагадує нам, що служіння Ісусу від усього серця може стати причиною докору зі сторони інших релігійних людей, які вважатимуть, що нам слід поводитись по-іншому. У цій ситуації Марія випадково почула слова Юди: «Чому мира оцього за триста динаріїв не продано, та не роздано вбогим?» (Івана 12:5). Насправді Юда не турбувався про бідних, а був злодієм. Однак Ісус, хоча й любив Юду, захистив Марію. Він сказав, що Марія зробила для Нього те, що є частиною Божого плану, котрого вони ще не зрозуміли.

Славний в'їзд Ісуса до Єрусалиму

«А другого дня, коли безліч народу, що зібрався на свято, прочула, що до Єрусалиму надходить Ісус, то взяли вони пальмове віття, і вийшли назустріч Йому та й кричали: «Осанна! Благословенний, хто йде у Господне Ім'я!» (Івана 12:12-13).

Те, що Ісус зробив цього разу, досить відрізнялося від Його звичної манери дій. Цілком очевидно: Його ціллю було привернути увагу натовпу до Своїх слів, бо наближався час Його страсти. Але, всупереч очікувань народу, Він не приїхав на бойовому коні, щоб вигнати римських завойовників з Ізраїлю, натомість Він, як Цар миру, в'їхав на ослі.

Кульмінація дня настала, коли Христос очистив храм, і не від язичницьких, а від юдейських грішників. Тож гнів первосвящеників і правителів закипів. Згідно слів Матвія, вони «обурилися» (Матвія 21:15).

Тисячу років до цього, коли цар Давид завітав до Єрусалиму під вигуки та пісні, наречена, заради якої він був готовий зректися свого королівства, виглянула з вікна і побачила свого чоловіка, роздягненого до поясу. Він витанцьовував перед Господом та вихваляв Його. Мелхола у своєму серці зневажила його та, зустрівшись із ним того вечора, саркастично

з докорила: «Який славний був Ізраїлів цар, що обнажався сьогодні на очах невольниць своїх рабів, як обнажається який з пустунів!»

Однак цар відповів: «Перед лицем Господа, що вибрав мене ... і наказав мені бути володарем над Господнім народом, над Ізраїлем, — буду веселитися перед Господнім лицем! І коли я буду погорджений ще більш від того, і буду низький у своїх очах, то при невольницях, що ти говорила, — і при них я буду шанований!» За цим йшов заключний рядок: 'І в Мелхоли, Саулової дочки, — по цьому не було їй дитини аж до дня смерті її' (2-га книга Самуїла 6:20-23).

Чому ж ми цитуємо цю прадавню історію? Тому що одразу після того, як розлючені правителі Ізраїлю докорили Ісусові за його дії, Він закликав безплідне дерево — символ Ізраїлю, промовляючи: «Нехай же плоду із тебе не буде ніколи повіки!» (Матвія 21:19). І протягом останніх двох тисяч літ ізраїльський народ, який колись отримав пропозицію стати нареченою Христа, залишається духовно безплідним. Все це було передбачено ще за часів Давида та Мелхоли.

Наскільки ж показовим є застереження в цих стародавніх записах! Існує дуже хороший та мудрий принцип: зберігати поміркованість в усьому, за винятком надання Богові Його заслуженого місця. Ми не повинні бути поміркованими тікаючи із палаючого будинку, не повинні зберігати поміркованість під час пошуків рятувального круга на кораблі, що тоне. Наше власне життя висить на волосині благодаті, і ми можемо обрізати цю волосину, віддаючи свій запал речам цього світу, замість того, щоб присвятити його нашому Творцю та Відкупителю. Поможі нам, Боже, щоб поза нашою увагою не залишилися речі, котрі приносять нам справжній мир.

Лука писав про сльози Ісуса, які Той пролив, коли побачив святе місто — місто, котре планувало якнайшвидше вбити Його. Коли Він наблизився до Єрусалиму, то заплакав і промовив: «О, якби й ти хоч цього дня пізнало, що потрібне для миру тобі! Та тепер від очей твоїх сховане це. Бо прийдуть на тебе ті дні, і твої вороги тебе валом оточать, і обляжуть тебе, і стиснуть тебе звідусюди. І зрівняють з землею тебе, і поб'ють твої діти в тобі, і не позоставлять у тобі каменя на камені, бо не зрозуміло ти часу відвідин твоїх...» (Луки 19:41-44).

Сорок років після Ісусового пророцтва римська армія знищила Єрусалим та його храм. Сотні тисяч юдеїв загинули під час облоги, а решта була продана в рабство.

Євангелія спочатку проповідувалась для юдеїв, тому вони були першими з тих, кого судив Бог. Таким чином вони є попередженням усім неюдейським народам, де була проголошена Євангелія, адже Бог скоро судитиме їх також.

Ісус розкрив серце Господнє та сутність Його Євангелії, яка полягає в любові до загублених. Ми можемо довіряти Спасителю, Котрий плакав; Його сльози проженуть наші страхи. Незабаром Його скалічене тіло, що несло тягар наших гріхів, буде прибите до хреста. Це єдиний відомий людині Бог, Котрий плакав, єдине зранене Божество, єдиний Бог, який віддав себе у жертву за Свій народ.

Відразу після в'їзду до міста Христос увійшов у саме його серце — у храм. Саме там Він виступав із осудженням як на самому початку, так і наприкінці Свого служіння. «Потому Ісус увійшов у храм Божий і вигнав усіх продавців і покупців у храмі, і поперевертав грошомінам столи та ослони — продавцям голубів. І сказав їм: Написано: Дім Мій буде домом

молитви, а ви робите з нього «печеру розбійників.» (Матвія 21:12-13).

Добра релігія є найкращим, що може бути у світі, і з такою самою впевненістю можна сказати, що погана релігія є найгіршим, що може бути. Та все ж погана релігія є більш розповсюдженою, і дії Христа з очищення храму свідчать про постійну потребу реформувати церкву.

Людина не може стати справжнім християнином, лише відвідуючи церкву, так само як вона не може стати автомобілем, якщо спатиме в гаражі. Справжній Християнин — це людина, яка має Бога у своєму житті. Коли, замість Ісуса, хтось (чи щось) інше займає головне місце у житті людини чи церкви, релігія стає поганою і потребує змін.

Давній конфлікт між Христом та Кайяфою продовжується постійно. Згадайте ту сцену коли Кайяфа, який був високоповажним керівником старшого віку, сказав: «Краще, щоб один чоловік прийняв смерть за людей, аніж щоб увесь народ мав загинути» (Івана 11:50). Це був юдаїзм зі своєю святою історією в кількасот років, він був божественно обраний для того, щоб підготувати світ до приходу Месії, але готовий розіп'яти Бога, Котрому він же поклонявся. У той день кожен ширий чоловік чи жінка мали вибрати Христа або Кайяфу, зробити вибір між величною організацією зі своєю історією, традиціями, та Тим смиренним, Котрий був Дорогою, Правдою та Життям.

Будь-яка церква повинна порівнювати кожен свій звичай чи обряд, свої дії зі словами Сина Божого. Головним випробуванням завжди буде її стосунок до Ісуса, Його особистості та Його правди.

Помітним є те, що із приходом Христа в Єрусалим увесь тон Його служіння змінюється. Його дії та слова починають дзвеніти осудженням. Після очищення храму Ісусові притчі та застереження до відступного Ізраїлю стали більш різкими та наполегливими.

Ісус пояснює Євангелію грекам

Юдейські провідники, відчайдушно намагаючись відволікти юдейський народ від Ісуса та посварити Його з Римською владою, звернулися до Нього з питанням: «Чи мають вони платити Риму податки?» Ісус відповів їм: «Покажіть Мені динарій. Чий образ та напис він має?»

«Кесаря!» — Йому відповіли. І сказав тоді їм Ісус: «Тоді віддайте Кесарю Кесарево, а Богові — Боже» (Луки 20:20-26).

Ми ніколи не повинні розділяти те, що Христос об'єднав. Ми не повинні топтати ногами Божі речі, щоб догодити державі; але ми також не повинні нехтувати нашими обов'язками щодо держави, тому що ми є християнами.

Після цілого дня суперечок зі своїми юдейськими опонентами, Христос звернувся до них зі словами: «Що ви думаєте про Христа? Чий Він син?» (Матвія 22:42) І це було саме тим питанням, правильна відповідь на котре, могла б відповісти на всі інші запитання. І відповіли вони: «Син Давидів».

Тоді Ісус звернувся до них із наступним запитанням: «Якщо Давид називав Його Господом, як Він може тоді бути його сином?». Існуючий споконвіку Син Божий є сином Давида і також його Господом.

«І ніхто не спромігся відповісти Йому ані слова... І ніхто з того дня не наважувався більш питати Його». Даремно було продовжувати боротьбу з Тим, Хто завжди вигравав дискусії.

Колись Христове перше запитання стане оберненим: «Що Христос думає про мене?»

— Євангелія для греків —

На початку Ісусового земного життя, мудреці прийшли зі сходу, щоб побачити Його. Тепер, в кінці Його земного життя, мудреці прийшли із заходу з тією ж самою метою. І Христос вияснив їм кількома словами те, що їм необхідно було знати «Надійшла година, щоб Син Людський прославивсь. Поправді, поправді кажу вам: коли зерно пшеничне, як у землю впаде, не помре, то одне зостається; як умре ж, плід рясний принесе. Хто кохає душу свою, той погубить її; хто ж ненавидить душу свою на цім світі, — збереже її в вічне життя. Як хто служить Мені, хай іде той за Мною, і де Я, там буде й слуга Мій. Як хто служить Мені, того пошанує Отець.» (Івана 12:23-26).

Смерть для свого «я» є воротами до життя. Це демонструє кожне із незліченної кількості зернин нашого світу. Не буде врожаю, якщо насіння не вмиратиме.

Тому улюблене серед греків протягом багатьох століть питання «Як нам жити?» отримало Ісусову відповідь.

Як і греки, ми хочемо бути коронованими, але спочатку має бути розп'яття. Бог не вимагає від нас розпинати те, що необхідно берегти для нашого справжнього добра, але є багато речей, любих нам, які насправді нам шкодять.

Лише принципи Ісусового хреста можуть правильно спрямувати наші серця, свідомість та нашу волю. Коли ми, як Ісус, згодні розіп'яти наш егоїзм та пожертвувати собою заради інших —лише тоді ми насправді починаємо жити. Не існує іншого шляху! Саме цю вістку будуть проголошувати християни у силі П'ятидесятниці в останні дні історії Землі.

На цій думці Христос, здається, зробив глибокий вдих та вказав на Свою смерть, котра наближалася. Він перетерпів Гефсиманський сад в «мініатюрі» (Івана 12:27-30), але був визволений голосом Бога. Тоді Христос виголосив: «Тепер суд цьому світові. Князь світу цього буде вигнаний звідси тепер. І, як буду піднесений з землі, то до Себе Я всіх притягну.» (Івана 12:31-32).

Чудо з чудес: замість грішного світу, який мав би бути покараний на хресті, туди йде невинний Син Божий! Світ заслужив покарання за бунт проти того, що є правдивим, справедливим і милосердним, але Христос візьме гріхи всіх тих, хто повірив у Нього, та помре заради них.

Чому Христос говорить про судний день та Голгофу одночасно? Це тому, що на хресті Він був засуджений та прийняв вирок за наші гріхи. Це значить, що всі, хто повірять у Його жертву, не будуть суджені у день Страшного суду, тому що Христос вже прийняв на Себе вирок замість них. А Бог не вимагає розплати двічі за те саме.

Є два приходи Ісуса: в Його перше пришествя «Христос Ісус прийшов у світ спасти грішних» (1-е Тимофія 1:15), та Він «не в справі гріха другий раз з'явиться тим, хто чекає Його на спасіння». (Євр.9:28)

Так само, як і є два пришествя, так само будуть два суди. Під час першого пришествя Ісус був засуджений та прийняв вирок за всіх, хто повірив у Нього. Під час другого пришествя усі, хто відкинули Його заступницьку жертву за них, будуть засуджені та приймуть вирок за свої власні гріхи.

Як Ісус був розлучений із Богом та життям на хресті (Матвія 27:46), так само будуть нерозкаяні грішники розлучені із Богом та життям під час Його другого пришествя (2-е Солунян 1:7-9). Такі грішники не воскреснуть знову для вічного життя, адже їхній гріх є в них. Коли Ісус помер за нас, наші гріхи були на Ньому, але не в Ньому. Оскільки гріх не заплямував Його характеру — Бог зміг воскресити Його з мертвих.

Якщо ми не поєднуватимемо у своїй свідомості два приходи Ісуса — ми ніколи не будемо готові до Його другого пришествя. Цілком приголомшуючим є розважання про другий прихід Христа в наш світ в якості Судді, не пізнавши Його спочатку як нашого Спасителя! Роздуми про Судний день будуть сповнені смертельних помилок, якщо спершу немає усвідомлення суті Голгофи.

Коли Ісус передбачив Свою смерть на Голгофі в Євангелії від Івана 12:31-33, Він накладав одне відкриття на інше. Ісус каже: «Тепер прийшов суд всього світу — Голгофа.» На Голгофі, де Христос буде піднятим між небом та землею, Він був Суддею людства, розділяючи всіх на дві групи — спасенні та загиблі, так само як Він розділив двох розбійників, що були розп'яті з Ним.

Євангелія від Івана навчає, що наш час, коли добра звістка про жертву Ісуса звучить на увесь світ, є Судним днем для тих, хто її чує. Ті, хто чують та приймають смерть Христа за себе,

є водночас судженими та помилуваними. Ті, хто чують, але відкидають жертву Христа, є судженими та засудженими водночас. В Біблії написано: «Хто вірує в Нього, не буде засуджений; хто ж не вірує, той вже засуджений, що не повірив в Ім'я Однородженого Сина Божого» (Івана 3:18).

Цей суд почався з часу розп'яття Христа й завершиться, коли Ісус прийде знову. Ваші імена з'являться на суді, коли ви чуєте добру вістку про Ісуса, Котрий вмер за вас, щоб цілковито сплатити вину ваших гріхів. Біблія говорить: «Христос ... помер за нечестивих» та «Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками...» (Римлянам 5:6,8)

Твій відгук на смерть Ісуса за тебе визначить твою долю. Якщо ви приймете Його жертву за вас — вам буде подароване безсмертя, коли Ісус повернеться. Якщо ж відкинете Ісусову жертву за вас — вам буде відмовлено у вічному житті. Суд, який відбудеться, коли повернеться Ісус, не вирішуватиме вашу долю, ви визначаєте свою долю, коли постаєте перед хрестом. Той суд, що відбудеться із приходом Ісуса, буде дарувати долю, яку ви вже раніше обрали.

Ісусове засудження лжерелігії

Ми тепер дійшли до останньої вістки, котру Ісус виголосив привселюдно. Після цього Він на самоті вчив лише Своїх апостолів.

В п'ятому розділі Євангелії від Матвія Ісус почав Своє служіння із восьми благословень. В 23-му розділі Він завершує Своє служіння народу вісьмома звинуваченнями.

Ця проповідь Ісуса стосується релігій, які є звичними для поганої релігії. Ніколи не забуваймо, що більша частина релігій не є доброю. Якщо моя релігія не робить мене схожим на Христа і не вчить прощати та бути чуйним, терплячим і чесним, вона не є релігією Біблії. Якщо ви хочете дізнатись, чи релігія, котру ви плекаєте, є релігією неба чи релігією пекла, 23-й розділ Євангелії від Матвія вам підкаже відповідь.

Багато з нас можуть визнати 23-й розділ Євангелії від Матвія дуже підбадьорюючим, оскільки з самого його початку стає зрозуміло, що лише фальшива релігія є репресивною. Ісус говорив про релігійних керівників тих днів: «Вони ж в'яжуть тяжкі тягарі, і кладуть їх на людські рамена, самі ж навіть пальцем своїм не хотять їх порушити... » (вірш 4). Іншими словами, Христос сказав: «Якщо ви маєте повноцінну та істинну релігію, вона не буде обтяжливою, і її не важко зносити».

Будь-яка релігія, що складається переважно з правил та настанов, є фарисейською. Істинна релігія дарує крила, а не накладає тягарі. Вона є наче пір'я для птаха, чи вітрила для корабля. У серці істинної релігії лежить прощення гріхів, любов та милосердя, мудрість та сила нашого Небесного Отця, щоб спасти та допомогти нам. Справжня релігія полягає у вірі, надії та любові. (1-е до Коринтян 13:13).

Христос перелічує одну за одною риси, які є помилковими у релігії диявола. По-перше, це є релігійна пиха, яка призводить до того, що керівники привласнюють собі славу, котра належить лише Богу (вірші 1-12). Ця пиха веде до того, що вони створюють правила та навчають доктрин, яких немає в Біблії. Прийде день, коли усі ці речі будуть вирвані з корінням. (Матвія 15:13). По-друге, замість того, щоб відчинити двері до Господа та вічного життя, вони закривають їх, утримуючи людей за межами неба. По-третє, вони подорожують землями та морями, щоб повернути одну людину, і коли хтось до них приєднується — вони роблять його вдвічі гіршим дітям пекла, ніж є самі. (Матвія 15:15).

Існує багато культових груп, які старанно намагаються повернути людей до свого культу чи секти; завданням ж християн є навернення людей до Христа. Спасіння не досягається через приналежність до того чи іншого віросповідання; спасіння дарується лише через віру в Ісуса. Церква ж повинна займатися наверненням людей не до своїх поглядів, а до Христа.

Четверте застереження Христа було проти масового зловживання присягами та клятвами. Таке зловживання було популярним у ті часи. Фарисеї навчали людей, що за певних умов дозволено давати клятву, від котрої можна ухилитися, таким чином узаконюючи обман. Ісус наголошував на серйозності та

вагомості клятви і наполягав, що люди завжди повинні говорити правду (вірші 16-22).

Його п'яте застереження було спрямоване до тих, хто звертали увагу на дрібниці та зневажали справді важливі речі. Він зображує релігійних вчителів як сліпих провідників, які відціджують комара, а ковтають верблюда. Вони віддають Богу десятину зі спецій, вирощених на їхніх городах, таких як м'ята, кріп чи ммин, однак зневажають набагато важливіші питання, такі як справедливість, милосердя та вірність (вірші 23-24).

Достеменною ознакою фальшивої релігії є перебільшення важливості дрібних питань та зневага до основоположних принципів вчення Христа, таких як віра, надія та любов.

Шосте застереження Ісуса було спрямоване проти релігії, котра звертає більшу увагу на зовнішній вигляд, аніж на серця своїх членів. Фальшива релігія створює хороший імідж серед людей, однак всередині неї «немає нічого, окрім жадібності та егоїзму». Ісус казав, що горнятка й тарілки є чистими лише тоді, коли чистою є їхня внутрішня сторона, а не коли вони виглядають чистими лише ззовні (вірші 25-26).

Сьоме застереження було проти «побіленої» релігії, яка оскверняла людей, котрі торкалися до неї. Він говорив, що морально розбещені лідери були як гроби, яких побілили. Зовні вони виглядали гарно, однак всередині були повні трупних кісток та гнилі. «Ось до кого ви подібні», промовив Він до них. «Зовні ви гарно виглядаєте, а всередині ви злі...» Ісус закликав їх до морального відродження (вірші 27-28).

Заключне застереження Ісуса було спрямоване тим, хто будував пам'ятники пророкам. Ці люди заявляли, що ніколи б не

долучились до своїх предків у вбивстві пророків, посланих Богом.

Їхні предки вбили пророків за те, що ці пророки зазіхнули на традиції, що стали зіпсованими, так само як Ісус зазіхнув на зіпсовані ритуали фарисеїв та релігійних вчителів. Ці лицеміри, які казали що ніколи не вбивали б пророків, були саме тими, хто ніс відповідальність за страту Ісуса (вірші 29-35).

У вірші 36 Ісус проголосив, що суд впаде на юдейський народ Його днів за всі ці речі. Цей суд настав тоді, коли римська армія захопила країну, підкорила усі міста і вбила чи забрала в рабство увесь народ в 70-му році н.е.

Підсумовуючи, Ісус говорив з великим сумом: «Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків та каменуєш посланих до тебе! Скільки разів Я хотів зібрати діти твої, як та квочка збирає під крила курчаток своїх, та ви не захотіли! Ось ваш дім залишається порожній для вас! Говорю бо Я вам: Відтепер ви Мене не побачите, аж поки не скажете: Благословенний, Хто йде у Господнє Ім'я!» (вірші 37-39).

Тут промовляє не проста людина. Багато разів Христос хотів захистити Єрусалим від біди, так само як квочка захищає курчат своїми крилами. Він є чуйним, добрим і покірним Богом. Безсумнівно це найлагідніше слово священного жалю, яке коли-небудь промовлялось над цією спотвореною релігією. Ми можемо не погоджуватися з судженнями Спасителя, та ми не можемо спинити Його любов. Завжди є любов до нас, принаймні в одному місці — в Його серці. Він завжди готовий допомогти нам, якщо ми шукатимемо Його.

Наше уявлення Бога часто є невірним. Наскільки ж прекрасну картину дає нам Ісус у кінці 23-го розділу Євангелії від Матвія. Тут зображена мати-квочка. Коли вона передчуває небезпеку — вона починає квоктати і всі курчата біжать до неї. Вони тупляться до її грудей; глибоко в її пір'ї їм тепло та затишно. Той хижий сокіл, що кружляє в небі, тепер не зможе їх торкнутися. Крило матері їх закриває. Вони в цілковитій безпеці, в повному затишку та дуже радісні. Це наш привілей уподібнитися до них, і ми дійсно можемо це зробити, якщо маємо правдивий образ Бога.

Пророцтво Ісуса про останні дні

Пророча вістка Ісуса в Євангелії від Матвія (розділи 24 та 25), від Луки (розділ 21) та від Марка (розділ 13) відома як проповідь на горі Оливній, оскільки вона була виголошена саме на тій горі, з якої видно Єрусалим. В цій вістці Він говорить Своїм людям про кінець їхнього світу та про те, що вони повинні будуть робити у той час. Ісус виголосив своє пророцтво таким чином, що воно стосувалося не лише знищення Єрусалиму в 70 році н.е., а й інших подій, що матимуть місце при кінці світу. Іншими словами, це пророцтво матиме два виконання.

Проповідь на горі Оливній в своєму центрі має самого Христа, тому що кінець прийде лише після того, як добра новина про заступницьку смерть Христа буде проголошена по цілому світі. (Матвія 24: 14). Це Цар над царями, і Пан над панами, Котрий незабаром прийде, і Котрий помер за нас. Це робить вагомими всі наступні розділи!

У згаданій проповіді немає гороскопу для людства, немає мальовничого опису радості спасених та мук загиблих. Однак, від початку і до кінця тут присутнє попередження та заохочення бути праведним, а не лише знати чи сповідувати правду на словах.

Втім, вимальовується лінія прийдешніх подій: релігійне хвилювання та гоніння, наростання збентеження на національному та міжнародному рівні, природні знаки, такі як землетруси; всесвітня проповідь Євангелії, зростання міжрелігійної ворожнечі, відступництво, велика скорбота, яка супроводжуватиметься зростаючим обманом, космічні ознаки, які завершаться приходом Христа, щоб зібрати своїх вибраних.

В основному, цей заклик чітко ділиться на три часові періоди: події до часу скорботи, час самої скорботи та Христове визволення вибраних з часу скорботи. Початок часу скорботи ознаменується настанням «гидоти спустошення» (Матвія 24:15).

Коли ми поєднаємо життя самого Христа із Його застереженнями та додамо деталі із пророцтв 2-го послання до Солунян розділ 2, книги Об'явлення та інших місць Святого Писання, неважко зробити загальний нарис майбутнього. Визначені події необов'язково описані в досконалому хронологічному порядку, а декотрі можуть збігатися у часі. З усього цього виходять лише припущення, котрі не повинні заперечувати нашого постійного наголосу на тому, що пророцтва мають перш за все духовне, а не інтелектуальне призначення, а також і те, що пророчі слова стають цілком зрозумілими лише після їхнього повного виконання.

Спочатку прийде справжнє і фальшиве пробудження на релігійній сцені світу. Ситуація буде схожою на світ Римської імперії першого століття із усім його злом та розпачем. Це буде час наростаючої міжнародної ворожнечі і занепадаючої моралі націй. Все це супроводжуватиметься феноменами на землі, у морі та на небі.

Майбутні події помістять людей у так би мовити «тепличне середовище», що прискорить їхній духовний розвиток. В цих умовах і добро, і зло блискавично дозріватимуть. Оскільки Євангелія буде проголошена кожному народу — опір щодо неї рівномірно розповсюдиться по всьому світу. Палке захоплення, подібне до того, коли Христос славно в'їжджав до Єрусалиму, повториться усюди.

На сцені фальшивої релігії ставатимуть все більш переважаючими теорії Нью Ейдж, спіритизм та лжерелігії. Це буде схожим на події першого століття, коли язичницькі релігії боролись за своє виживання, в той час як Ісусова Євангелія боролася зі всіма цими глибоко вкоріненими системами хибних вірувань.

Ті, хто не будуть збудовані на правді Святого Письма заблукують через вибрану ними неправду. Інші ж, хто були духовно голодні, почують голос правдивого Пастиря та міцно схопляться за Його Євангелію. Вони потім перекажуть іншим те, що самі отримали.

Згідно з церковною історією, близько шести мільйонів людей прийняли правду Євангелії до того часу, коли помер апостол Іван. І Святе Письмо пророкує, що подібним чином мільйони людей відгукнуться на Божу любов у останні часи благодаті. Вся земля буде осяяна Господньою славою, коли сповнені Духа Святого люди з радістю на обличчях розповідатимуть іншим про те, що Христос зробив для них.

Як і у дні Христа, ворожі між собою релігійні та філософські групи нарешті об'єднаються для впливу на світ з метою створення монолітної релігійної системи для вирішення міжнародних проблем. Релігійні постаті залучать міцну руку

державної влади, щоб нав'язати їхні засоби для вирішення проблем. Диявольська система вірувань буде домінувати над більшістю населення землі. Всі вони поклонятимуться ідолам в тій чи іншій формі. Зовні це виглядатиме досить поважно і значна частина Божого Закону буде зовні дотримуватися. Релігійний світ нагадуватиме Ірода, який зробив багато хороших справ, але стратив Івана Хрестителя. Однак гидота спустошення, а саме: об'єднання релігії і держави — врешті решт нападе на зневажену меншість, котра подібно до Христа, буде віддана Божественному закону і керована лише Словом і Духом Божим.

Через закам'янілість сердець світ залишається відкритим для сильної омани у формі підробленого приходу Христа в різних кінцях світу. (2-е Солунян 2:1-12). У той час справжній народ Божий проявить себе своєю готовністю померти за Христа. Вони будуть запечатані для вічності. Час скорботи для віруючих в Христа стане часом скорботи для усього світу, коли на людство почне спадати нерозбавлений Божий гнів. Увесь світ буде поділений лише на два табори. Значно переважаюча за кількістю група розкриє сутність свого наставника — диявола. Як і він, вони будуть вбивцями та брехунами. Менша група відобразить образ Самого Христа. Ці люди молитимуться за своїх переслідувачів. Всесвіт спостерігатиме, як добро та зло дозріватимуть до жнив. Тоді в небі з'явиться знак Сина Людства, і усі народи волатимуть у стражданнях; усі, окрім розпорошеної, палкої в очікуванні меншості, яка знатиме, що прийшла година її визволення.

Не варто забувати про те, що єдиним переконливим знаком того, що Ісусове повернення наближається, є всесвітнє проголошення Євангелії (Матвія 24:14). Також важливим застереженням того часу є те, що суспільство ставатиме подібним до

трупа, що розкладається, у час останньої пропозиції благодаті. (Матвія 24:28).

Це пророцтво показує і знак антихриста — гидоту спустошення, і знак нашого Господа, що повертається — знак Сина Людського на небі (Матвія 24: 15, 30).

«Гидота спустошення» є визначенням антихриста. Дослівно він означає ідольську силу, якій поклоняються невіруючі і яка переслідує та спустошує. Єдність церкви та держави в останні дні створить гидоту, що спустошуватиме Божий народ.

Чи було застосування гидоти спустошення протягом Страсного Тижня? Звичайно було. Воно наповнило Юду — зрадника, який залучився підтримкою римських солдатів, щоб вони допомогли знайти та зрадити Господа. Чи уся картина є темною? Ні! Існує обітниця поширення Євангелії та Господньої турботи про своїх вибраних (Матвія 24:14, 22, 31). До того ж, останні три історії наступного розділу (Матвія 25) сповнені надії для святих, а також застереження тим, хто називають себе християнами, але не мають Ісуса, Котрий би жив у їхніх серцях.

35-й вірш (Матвія 24) є гарантією того, що усі ці передбачення збудуться. Лише цього вже достатньо, щоб довести месіанство Христа і правдивість Його Євангелії.

— 25-тий розділ Євангелії від Матвія —

Не забуваймо, що друга частина проповіді Христа на горі Оливній міститься в 25-му розділі Євангелії від Матвія. В усіх чотирьох історіях йде мова про одну й ту саму вістку, яка відповідає ключовим словам проповіді, а саме «пильуйте» та «будьте готовими». Суд близький, і його неможливо уникнути.

Кульмінаційною точкою першої історії (вірші 45-51 24-го розділу) є запитання: «Хто ж вірний та мудрий слуга?» Підтекст полягає в тому, що таку особу нелегко знайти. Ісус передбачав прихід темних часів, коли духовенство деградованої церкви буде насправді винним у жорстокості та інших злочинах, виявлених у ганебних діях того «злого раба».

Остання історія 24-го розділу та перша історія 25-го розділу Євангелії від Матвія застерерігають, що Ісус прийде не тоді, коли на Нього чекатимуть, а після «затримки». В притчі про десять дів говориться про те, що наречений (Ісус) не прийде о шостій годині вечора, коли зорі засяють; і не прийде він ні о 10-й вечора, ні за п'ять хвилин до півночі. Всі десять дів, що на Нього чекають, заснуть, і їх не осуджується за це. Винними є ті, хто не підготувався до того, що Він «забариться». Кожна дівка представлена її каганцем, який світить лише тоді, коли є достатньо оливи. Ця олива — образ Духа Святого. П'ять нерозумних дів не подбали про запасну пляшку оливи. Вони думали, що їхньої оливи буде досить для власних потреб. Однак коли наречений не з'явився в очікуваний час — їхні каганці згасли. Лише у п'яти мудрих дів, що взяли з собою оливу про запас, продовжували горіти каганці. На превеликий жаль, для п'яти нерозумних дів, наречений з'явився тоді, коли вони пішли по оливу. Він же з п'ятьма мудрими дівами увійшов на весільний бенкет і замкнув за собою двері.

Половина дів, котрі чекали, означає, що половина всіх християн, втратять вічне життя з приходом Христа, тому що вони не матимуть Духа Божого (оливи) у їхніх серцях (каганцях). До якої групи належите Ви?

Притча про таланти (Матвія 25:14-30) показує, що кількість талантів, котрі дає Господь для кожної людини, є різною. Однак

ніхто не буде судженим за кількість талантів, а лише за спосіб їх використання. Є ті, що хочуть вшанувати Христа своїми талантами, коли Той повернеться, і старанно намагаються покращити та примножити їх. А є й ті, які думають лише про себе і зовсім не намагаються вдосконалювати чи примножувати свої здібності. В Божому Царстві немає місця для людей із другої групи.

Давайте тепер поглянемо на вірші 31-46, де йдеться про пророцтво Судного Дня, коли Христос прийде у всій славі Своїй і Його супроводжуватимуть ангели небесні. Скільки ж несподіванок принесе цей день! Описи його величності та пафосу є неперевершеними у літературі. Монро-Гібсон коментує: «Жодне слово неможливо змінити, жодне речення неможливо упустити, жодна думка не може бути доданою для покращення. Він несе ознаки досконалості, чи коли ми дивимось з точки зору божественності Того, Хто говорить, чи то з точки зору Його людської природи». (Дж. Монро-Гібсон, Коментар до Євангелії від Матвія, ст. 366).

У притчі про овець та козлів Ісус говорить, що судитиме людей в Останній День по тому, наскільки вони піклувались про нещасних людей в своєму суспільстві. У той день Він скаже: «Усе, що ти зробив хоча б для одного з братів менших, — ти зробив для Мене» (Матвія 25:40).

У фокусі першої притчі про суд наприкінці 24-го розділу — керівники Церкви. Друга та третя притчі — про рядових членів Церкви. Найважливішу відмінність показують не переконання людини, а її подібність чи неподібність до Ісуса у любові та співчутті.

В притчі про овець та козлів ми єдиний раз зустрічаємо, що

Ісус дійсно Сам називає себе Царем. Зауважте глибоку прірву між двома найважливішими висловами Царя: «Прийдіть» та «Ідіть ви від Мене». Важливим питанням є: «Як Ви ставились до Христа?». А інше запитання: «Як Ви ставились до бідних, які представляли Христа?» є лише для визначення істинної відповіді на попереднє питання.

Ісус омиває ноги Своїм апостолам

В 12-му розділі Євангелії від Івана йдеться про намащення ніг Ісуса пахощами та омивання їх сльозами. Тут, у 13-му розділі, Ісус омиває ноги Своїм апостолам. Цей розділ розпочинається з того, що Ісус розкриває Своїм апостолам усю повноту Своєї любові.

І хоча Ісус знав, що Його апостоли через кілька годин з соромом зрадять Його, — Він все одно не припиняв їх любити. Ісус підвівся з-за столу, зняв Свій верхній одяг та зав'язав рушник на Своему поясі. Тоді Він налив води в миску та почав омивати ноги Своїм апостолам, витираючи їх рушником, котрим був підперезаний.

Те, що зробив Ісус цього разу, стало притчею в дії, яка символізувала Його служіння. Він встав із небесної урочистості, зняв Свою велич і одягнув Себе у людське тіло та поклонився, щоб змити бруд нашого щоденного ходження.

Тим, хто відмовляється дати дозвіл Христу змити свій гріх, Він каже: «Коли Я не вмию тебе, ти не матимеш частки зі Мною» (Івана 13:8).

Цим служінням Ісус дає нам приклад, як ми повинні служи-

ти один одному (Івана 13:15). Ми не уповноважені, щоб критикувати «бруд» на «ногах» нашого брата; наше призначення полягає в тому, щоб смиренно допомогти йому прийняти очищення, котре пропонує Ісус.

Ісус започатковує Господню вечерю

Наш світ є місцем зла та смерті. Що вчинили світлі голови людства, щоб допомогти нам зрозуміти чи подолати проблеми смерті та зла? Сократ вчив протягом 40 років, Платон — протягом 50 років, Арістотель — протягом 40 років, разом це складає 130 років. Однак їхній вклад щодо вирішення цих одвічних проблем близький до нуля. Тоді прийшов Ісус із Назарету, Який навчав лише впродовж трьох років, і дав нам вирішення на проблем зла й смерті. Цим вирішенням є Він Сам!

Ось слова Ісуса, записані Марком у його Євангелії 14:22-24: « Як вони ж споживали, Ісус узяв хліб, і поблагословив, поламав, і дав їм, і сказав: Прийміть, споживайте, це тіло Моє! І взяв Він чашу і, вчинивши подяку, подав їм, і пили з неї всі. І промовив до них: Це кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливається.»

Задумайтесь над цим на хвилинку. Ось простий чоловік із Галілеї, котрого незабаром стратять як злочинця, і Він відміняє завіт із 1500-літньою історією, який Бог уклав зі Своїм народом. Якби Він не був більш ніж просто чоловіком, люди б висміяли Його нахабність. Однак цього не сталося. Вони не кажуть: «За кого Він Себе має?» чи «Він що, божевільний?»

Опираючись на те, ким Він був, слова Христа є авторитетними. В іншому місці Він закликав світ покласти свої труднощі на Нього. (Матвія 11:28). В Євангелії від Івана 15:5 Він каже своїм апостолам, що без Нього вони не зможуть вчинити нічого вартого уваги. Якби звичайна людина зробила б такі заяви — її б висміяли, однак цього не сталося у випадку Христа.

Деякі речі, що стосуються Вечері Господньої, є вкрай очевидними. Ісус безперечно розглядав Себе у якості правдивого пасхального Агнця, Який стане викупленням за гріхи усіх тих, хто стануть під захист Його пролітої крові.

Існують безкровні способи смерті, як наприклад задушення чи отруєння. Однак Христос повинен був померти кривавою смертю, подібно до пасхального агнця. Саме через віру у кров Ісуса ми є оправданими чи стаємо праведними. Це виправдання не робить нас одразу внутрішньо праведними, воно проголошує нас праведними. Ісус дає нам цю праведність як безкоштовний подарунок в обмін на наші гріхи (2-е Послання до Коринтян 5:21). Ісус заплатив ціну за наші гріхи, щоб ми не були зобов'язані цього робити. Він помер, щоб ми могли жити.

Праведність оправдання, яку Ісус хоче зарахувати нам як безкоштовний дар, є 100-відсотковою. Праведність освячення, яка є результатом наших добрих діл, ніколи не буває 100-відсотковою. Оскільки ми потребуємо 100 відсоткову праведність, щоб отримати вічне життя, ми повинні вірою прийняти від Ісуса цей безкоштовний дарунок. Ті, хто вірять лише у власну праведність, не отримують бажаного, оскільки все, що менше 100 відсотків, є недостатнім. Важливо не те, що ми маємо, а те, Кого ми маємо.

Коли Ісус приходить у наші серця зі Своєю досконалою праведністю, Він намагатиметься прожити Своє життя через нас, роблячи нас все більше праведними кожного дня. Нам не треба бути добрими, щоб стати спасеними, але ми повинні бути спасеними, щоб стати добрими.

Господня Вечеря вчить нас, що розп'яття Христа не було трагедією; це радше був спосіб Бога, щоб спасти світ. Розламаний хліб вказує на тіло Ісуса, яке було поламане за нас на хресті, а вино вказує на Його кров, яка буде пролитою за нас на хресті. Прийняття хліба й вина свідчить про наше прийняття жертви Ісуса за нас.

Ісус каже: «Не тривожтеся!»

У розділах 14-16 Євангелії від Івана записані останні повчання Христа перед Його розп'яттям. У гармонії із сутністю Євангелії від Івана, ці повчання є особистими та приватними.

Багато християн вважають, що 14-тий розділ Євангелії від Івана є найбільш підбадьорюючим розділом усєї Біблії. «Це сердечне звернення уподоблене до величного саява сонця на заході, оточеного темними хмарами; іще трохи, і воно потоне в ще темніших хмарах на горизонті, хмарах, котрі пульсують громом, блискавками та бурею».

Однак чудом всіх чудес є те, що Христос замість бути огорнутим страхом за Себе, починає готувати Своїх апостолів до нелегкого випробування. В цьому розіділі Він двічі повторює: «Нехай серце вам не тривожиться».

Незалежно від того, наскільки людина є кмітливою, багатою, красивою чи сильною, життя ніколи не є безхмарним впродовж тривалого часу. К. Льюїс говорив: «Половина усєї краси життя складається з тіней». Якщо ми віримо, що мудрість та любов Бога дозволила цим тіням існувати і що жахи ночі не тривають довго, — тоді ми зможемо витримати життєві труднощі.

Більшість трагічних подій вриваються в наше життя без попередження. Ніхто з нас не знає, що нам принесе новий день. Тому ми маємо слідувати словам Ісуса: «Нехай серце вам не тривожиться». Нам немає чого боятись, бо Він є з нами і в радості, і в бурі.

Ісус вказує нам на сім причин, чому ми не повинні тривожитися:

1. По-перше, для кожного з нас Бог має місце поруч з Собою; Ісус прийшов підготувати це місце для нас (Івана 14:2).
2. По-друге, Він повернеться, щоб забрати нас до Отця (Івана 14:3).
3. По-третє, Ісус і є шляхом до Отця. Ніхто не приходить до Отця, якщо не через Нього (Івана 14:6).
4. По-четверте, ті хто вірять в Ісуса, будуть робити навіть більші діла, ніж творив Він. Наприклад, Петро був використаний, щоб повернути 3000 душ в день П'ятидесятниці (Івана 14:12).
5. По-п'яте, Ісус попросить Отця послати на Своє місце іншого Вчителя, Утішителя та Наставника (Івана 14:16-18).
6. По-шосте, цей новий Помічник поведе їх до всієї правди — правди, яка походить із життя, смерті та воскресіння Христа (Івана 14:25).
7. По-сьоме, Христос залишить їм у спадок мир: «Зоставляю вам мир, мир Свій вам даю! Я даю вам не так, як дає світ. Серце ваше нехай не тривожиться, ані не лякається!» (Івана 14:27).

Христос є Дорогою, Правдою та Життям (Івана 14:6). Однак і багато з тих, хто ніколи не чув Його імені, теж будуть спасенними. В 11-му розділі Послання до Євреїв є імена багатьох з тих, хто нічого не знав про Ісуса. Однак вони теж опиняться в Божому царстві, бо за них Ісус теж страждав на хресті. Будь-хто є спасенний лише завдяки Голгофі. Це схоже з тим, як люди отримують електроенергію, не маючи гадки про те, як та де вона генерується. Багато-хто отримують користь із жертви Христа, хоча і не знають як і коли вона була принесена. Колись усі вони дізнаються про те, як Ісус пожертвував собою заради них.

В Євангелії від Івана 14:15-18 Ісус обіцяє послати ще одного Порадника, Який буде завжди із Його послідовниками. Ісус був першим Порадником, а Святий Дух, Який прийде стане другим

Порадником. Ісус прийде до Свого народу саме через Святого Духа (14:18). Його називатимуть Дух Божий та Дух Христа (Римлян 8:9). Як це може бути? Це завдяки тому, що Господь — єдиний. Якби Ісус зостався на небесах, а Отець зійшов би на Землю, щоб померти за нас, — ми б не зауважили жодної різниці. Якщо ми бачили Ісуса, то ми бачили Отця (Івана 14:8-11). Таким чином, якщо ми маємо Святого Духа, ми маємо Ісуса.

Ісус та Святий Дух є немов би різними сторонами однієї монети. Хоча Вони й відрізняються Один від Одного, все ж Вони єдині і не можливо мати Одного без Іншого.

Коли в Повторенні Закону 6:4 йдеться про Одного Бога, єврейське слово «echad» (один) є тим самим, як і використає в Книзі Буття 2:2, коли йшлося про Адама та Єву, які стали «одним тілом». Ісус молився за Своїх послідовників, щоб вони були в «одно» так само, як Він був у Єдиний зі Своїм Отцем (Івана 17:21-22). Ця єдність не є числовою. Вона походить із єдності в Дусі (Івана 17:23).

Порівняйте розділ 7:11 Євангелії від Матвія та розділ 11:13 Євангелії від Луки. Один вірш є паралельний іншому. Матвій написав: «Тож як ви, будши злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, скільки ж більше Отець ваш Небесний подасть добра тим, хто проситиме в Нього!» З іншого боку, Лука говорить: «Отож, коли ви, будши злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, скільки ж більше Небесний Отець подасть Духа Святого всім тим, хто проситиме в Нього?». Висновок цих двох віршів навчає нас, що прийняття Святого Духа — це те ж саме, що отримання добрих дарів від Бога. О, якими ж багатими є християни!

Ісус сказав Своїм апостолам на останній Вечері, що Він йде для того, щоб приготувати для них місце у Свого Отця. Подібно як Йосип, який пішов до Єгипту, щоб наповнити засіки зерном і таким чином врятувати свою сім'ю, котра була у небезпеці голодної смерті, так само Ісус пішов від нас на «короткий час», щоб приготувати спасіння Своїй сім'ї.

Ісус — єдине джерело плоду

Чотирнадцятий розділ Євангелії від Івана завершується словами: «Уставайте, ходімо звідсіля!». В наступних трьох розділах йдеться про те, що було промовлено по дорозі до Гефсиманського саду. Вони йшли туди в сяйві повного місяця і могли бачили маленькі вогники серед виноградників. У цих вогниках тліли відрізані галузки виноградної лози.

Цієї миті Ісус обернувся до Своїх апостолів і сказав: «Я правдива Виноградина, а Отець Мій Виноградар. Усяку галузку в Мене, що плоду не приносить, Він відтинає, але всяку, що плід родить, обчищає її, щоб рясніше родила. Через Слово, що Я вам говорив, ви вже чисті. Перебувайте в Мені, а Я в вас! Як та вітка не може вродити плоду сама з себе, коли не позостанеться на виноградніні, так і ви, як в Мені перебувати не будете...» (Івана 15:1-4).

Деякі гілки зовсім не приносять плодів. Ці пагони ззовні надають винограднику краси та буйності. Однак вони забирають в нього силу, яка б мали йти для принесення винограду. Тому виноградар відрізає ці галузки, бо вони не приносять плоду.

Навіть гілки, котрі приносять виноград, необхідно підрізати, щоб їхня сила повністю йшла для винограду, а не на зайві листки й деревину.

Відсікання є болісним, однак воно дає чудовий результат. Коли Бог намагається відрізати певні речі із вашого життя, котрі не приносять плодів для Його Царства, — не варто Йому чинити супротив. Найкращими християнами, що сповнені миру й радості, є ті, які дозволяють Богу відрізати непотрібні речі з їхнього життя.

В кінці попереднього розділу ми читаємо про запрошення Христа підвестися з-за столу і йти із Ним. Цей розділ є про воскресле життя, про життя воскреслого християнина. Ті, хто засвідчують, що прийняли розп'ятого Христа через прийняття хліба та вина, — тепер живуть у силі Духа Ісуса. Вони приносять багато плоду. Не існує справжнього християнина, котрий би не приносив плоду, а християнин не може принести величніший плід, аніж плід любові.

Багато разів у цьому навчанні Ісус використовує слово «перебувайте». Життя християнина залежить від того, наскільки він здатен перебувати в Ісусі. Ми повинні перебувати в Ньому так, як гілка перебуває на лозі. Ісус має перебувати в нас, як життєдайний сік лози перебуває в гілці. Відрізнаними від Лози, Котрою є Ісус, ми помираємо духовно. А єдиним місцем для мертвих гілок є вогонь. Безплідні гілки не придатні ні на що інше.

Допоки ми усвідомлюємо нашу потребу, доти перебуваємо у Спасителі. Однак як тільки нам здається, що ми самі достатньо вправні, достатньо мудрі та достатньо сильні, ми одразу опиняємось в небезпеці відділення себе від Виноградної Лози.

Яблуні не треба тяжко працювати, щоб приносити яблука. І виноградику не треба тяжко працювати, щоб приносити виноград. Це відбувається саме по собі. Якщо ми житимемо в

єдності з Христом так, що Його життя буде в нас, то природно принесемо багато плоду.

Чому Господь каже, що нас вкинуть у вогонь, якщо ми не принесемо плодів? Це тому, що призначення виноградини у тому, щоб приносити плоди. Тому якщо ми не приносимо добрий плід любові, нам не місце в царстві Христовому. Якщо наше серце є праведним, то наше життя теж стане праведним.

Вісім разів у віршах 9-13 ми читаємо про любов. Ми не покликані, щоб приносити те, що є нестерпним. Хрест Ісуса зроблений не з заліза, а з дерева. Джерелом любові є усвідомлення того, що нас люблять. Ніхто не почав любити Христа доти, доки сам не дізнався, що Христос любить його таким, як він є. Якщо ми поєднані з Христом — ми стаємо схожими на Нього. І так само через любов приведемо до Нього нових людей. У нас є лише два шляхи: або любити інших людей, або ж ненавидіти їх.

В 7-му вірші Господь каже: «Коли ж у Мені перебувати ви будете, а слова Мої позостануться в вас, то просить, чого хочете, і станеться вам!». Цей вірш необхідно розуміти в контексті принесення плоду для Господа. Якщо ви дійсно хочете плоду любові і безперервно молитесь за нього, він буде вам даний. Якщо ви дійсно хочете плід у вигляді приведених до Ісуса людей і попросите про нього у Господа — ви отримаєте цей плід. Це Його воля, щоб ви приносили для Нього такі плоди.

П'ятнадцятий розділ Євангелії від Івана зосереджується на останній з п'яти заповідей Христа: прийдіть, навчіться, вірте, слідуйте та перебувайте. Християнин, який виконує ці заповіді, є тим християнином, котрий приносить плоди.

Прощальні слова Ісуса

Останнє послання Ісуса Своїм апостолам було для їхнього підкріплення на виконання майже неможливого завдання — понести блага вістку про розп'ятого та воскреслого Месію у невіруючий світ. Як же можна було б виконати це завдання, якби Господь покинув їх?

Ісус розпочинає з того, що пояснює Своїм апостолам необхідність залишити їх, щоб на Його місце прийшов Святий Дух. Оскільки Ісус був обмежений людською плоттю — Він не міг бути з усіма віруючими одночасно. Однак це можливо для Святого Духа, бо Він не має фізичних обмежень.

Коли Христос був зі Своїми апостолами, вони не боялись ворогів. Його присутність була щитом для них. Однак тепер їм необхідно було спрямувати свою віру у присутність невидимого Святого Духа.

Ісус сказав їм, що коли прийде Святий Дух, Він вкаже людям на їхній найбільший гріх, який полягає у їхньому небажанні повірити у Нього, а також що справжня праведність є даром від Бога і що гряде майбутній суд.

Гріх, праведність та суд є справжніми реаліями нашого життя. Гріх та його протилежність — праведність — постійно

зіштовхуються між собою та ведуть до суду. Сьогодні — це суд над вчорашнім днем. Як одна пробоїна може затопити цілий корабель, так само один нерозкаяний гріх може знищити грішника.

Коли наш Господь говорив про гріх, він мав на увазі один особливий гріх, страшніший за будь-який інший — свідоме нехтування Божою любов'ю, проявленою в Ісусовій жертві за кожного з нас. Якщо ми відвернемося від найкращого, що може дати нам всесвіт, — ми потонемо настільки глибоко, наскільки здатна на це людська сутність.

Нехтуючи Ісусом, ми відмовляємося від Його рук, повних дарів, від рук, які дають нам благословення, необхідні для мирного, спокійного та радісного життя.

У вірші 18 йдеться про те, що найперше Дух говорить нам про головний людський недуг — гріх, та єдиний спосіб зцілення від нього — праведність. Це зцілення Ісус пропонує нам безкоштовно. Однак його можна отримати лише у воскреслого Христа, із Його рук, котрі несуть на собі шрами від цвяхів. Ми, які зробилися грішниками через непослух Адама, були вчинені праведними через послух Христа (Римлян 5:19). Ісус зараховує Свій досконалий послух усім, хто покладає свою віру в Нього. Подібно, як ми не були причетними до того, що Адам вчинив для нас. Так само, ми не були причетними до того, що Христос зробив для нас. Однак ми відповідальні за вибір того, за ким будемо слідувати. Ми можемо продовжувати йти за Адамом і залишитись грішниками, або ж можемо піти за Ісусом і отримати Його безкоштовний дар праведності.

Після гріха та праведності приходить суд (Івана 16:8-11). Якщо ми триматимемося за гріх, то будемо суджені і отримаємо

смертний вирок, оскільки відплатою за гріх є смерть (Римлян 6:23). Але якщо ми приймемо від Бога дар досконалої праведності Ісуса, то отримаємо вічне життя (Римлян 6:23). Христа вже судили та винесли вирок смерті за наші гріхи, тому нас за них вже не судитимуть. Отож, вже немає осудження для тих, хто в Ісусі Христі (Римлян 8:1).

Судний день для вас приходиться тоді, коли ви зустрічаєте Христа і маєте вибір — прийняти чи знехтувати Його жертвою за вас. Відмовитись від вибору означає відмовитись від Ісуса, бо той, хто не з Ним — проти Нього. Але той, хто обирає Христа, — «життя вічне той має, і на суд не приходиться, а перейшов він від смерті в життя» (Івана 5:24).

Ви можете вирішити перебіг вашого суду і вашу долю саме зараз. Біблія говорить: «Хто вірує в Сина, той має вічне життя, а хто в Сина не вірує, той життя не побачить — а гнів Божий на нім перебуває» (Івана 3:36).

Остання молитва Ісуса

17-тий розділ Євангелії від Івана містить молитву, якою молився Господь, коли тінь Його розп'яття починала падати на Нього. Ця молитва є дивовижною тому, що Ісус дивиться вперед на Хрест, як на місце де Він буде возвеличений, де Отець буде прославлений, і де спасіння буде приготоване для усього світу.

В цій молитві Ісус посвячує Самого Себе у жертву, під час якої Він є і Священиком, Який проводить ритуал, і Ягням, котре приносять в жертву. Син Божий також молиться за Своїх послідовників. Він не просить, щоб вони стали матеріально багатими чи широко відомими. Він молиться, щоб вони були одним цілим. «Вони зберегли Твоє слово », — промовляє Він до Отця (вірш 6). Цим схильним до помилок людям була зарекомендована Ісусова власна досконалість. Ми знаходимося у такому ж становищі. В очах Бога ми виглядаємо одягненими у шати праведності, якими Спаситель огорнув нас.

Христос молиться, щоб Отець подбав про тих, хто повірив у Ісуса. Ми не можемо самі вберегти себе, однак рука Бога є на нашому плечі. Це рука, подібна до руки люблячого нас брата. Він ніколи нас не покине. Ми ніколи не заблукаємо, коли триматимемося Ісуса й намагатимемося бути подібними до Нього.

Кілька разів протягом молитви Ісус говорить про єдність Своїх послідовників (вірші 11, 22-23). Однак «єдність» не означає «одноманітність». Єдність не означає, що ми повинні погоджуватися зі схильними до помилок послідовниками Ісуса. Навпаки, ми маємо навчитися, не погоджуючись із ними, не перетворюючись при цьому на їхніх ворогів. Серед християн можуть існувати відмінності у вченнях та релігійній культурі, але оскільки ми всі є спасенними через єдину Ісусову жертву, всі ми — брати й сестри, котрі мають Одного Небесного Отця.

Багато церков накоїли величезну шкоду, вимагаючи від своїх членів вірити саме в те, що наказують їхні керівники. Такі церкви схожі на взуттєву фабрику, котра виготовляє лише одну модель черевиків. Погляди можуть бути хибними, але любов — ніколи. Тому ми маємо усвідомлювати велику різницю між єдністю у поглядах і єдністю сердець. Ісус молиться саме за єдність сердець.

Завершуючи свою молитву, Господь каже; «Праведний Отче... Я виявив Тебе для них та надалі виявлятиму Тебе, щоб любов, що Ти нею Мене полюбив, була в них, а Я в них!»

Найбільше бажання Ісуса — створити рай на землі, який відображається в словах та діях Його послідовників.

Ісус у Гефсиманському саду

Великий цар із сумом полишає Єрусалим. Він перетинає потік Кедрон з невеликою групою друзів та, зі сльозами на очах, починає сходити на гору Оливну. Позаду він залишає народ, котрого він любив, і який повстав проти нього. Один з друзів зрадив його і залишився в тому місті.

Цю історію можна знайти в Другій Книзі Самуїла, розділи 15-18. Вона розповідає про царя Давида, якого зрадив Аве-салом. Через тисячу років «Син Давидів», Цар Ісус, був зраджений Юдою Іскаріотським і покинув Єрусалим; Він, перетнувши з апостолами потік Кедрон, почав сходження на гору Оливну.

Перед входом до Гефсиманського саду Ісус, «взявши з Собою Петра, і Якова та Івана, зачав сумувати й тужити. І сказав Він до них: «Обгорнена сумом смертельним душа Моя!» (Марка 14:33-34).

Чому цей Чоловік такий стурбований? Тому, що Він запропонував взяти на Себе гріх усього людства і прийняти за нього кару, якою є вічне розлучення з Богом, Його Отцем. Біблія каже: «Бо Того, Хто не відав гріха, Він (Бог, *примітка перекладача*) учинив за нас гріхом»(2-е до Коринтян 5:21).

Ніколи не приймалося і не буде прийматися важливіше рішення, ніж прийняте Ісусом в Гефсиманському саду. Там Ісус підтвердив Своє рішення зайняти наше місце і померти за нас, щоб ми змогли жити вічно. Він піде на хрест, де перенесе другу смерть за нас — смерть, котра є абсолютною і остаточною без жодної надії на потойбічне життя. Отож не дивно, чому це рішення було таким важким для прийняття; не дивно, чому Він так важко страждав.

Господь ненавидить гріх через шкоду, яку він приносить людям, сім'ям, народам, і тому Він вирішив знищити його. Однак гріх не існує окремо від людей. Ви не можете отримати два кілограми гріха або чотири літри беззаконня. Гріх — це зло, яке живе в серцях людей; він є непокорою щодо Закону Божого і виявляє себе у вбивствах, перелюбі, крадіжках, брехні і т.д.

Оскільки гріх живе в людях, Господь може знищити його лише в людях. Для цього у Бога є два шляхи: перекласти наш гріх на Себе і потім загинути разом із ним замість нас, або ж Він може знищити гріх знищуючи при цьому нас самих. Оскільки Бог є сповнений любові, Ісус обрав бути знищеним замість нас. Він заплатив найвищу ціну за наш гріх на Хресті. «Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками» (Римлян 5:8).

Однак деякі люди настільки люблять свій гріх, що нізачо не відмовляться від нього; вони не віддадуть його Ісусові, щоб Він міг прийняти на себе їхнє покарання. Тому Судного Дня їм самим доведеться прийняти покарання за свій гріх. Або Ісус помирає за наш гріх, або ж нам самим доведеться за нього померти. Інших варіантів не існує.

Якщо ми будемо знищені у Судний День, то це трапиться лише тому, що ми самі відвернулись від Божого безкоштовно-

го дару життя, який існує завдяки Ісусові. Це станеться лише тому, що ми полюбили наш гріх більше, ніж Ісуса. Найбільший гріх — це неприйняття Ісуса, Який замість нас переніс другу смерть — вічне розлучення з Богом.

Саме в Гефсиманському саду Ісус повинен був вибрати чи помре Він другою смертю за наші гріхи, чи залишить нас самих розплачуватись за них. Для Творця всесвіту, Який жив вічно, цей вибір виявився настільки важким, що Він почав пітніти кров'ю, і Бог Отець мусив послати ангела, щоб підкріпити Свого Сина. (Луки 22:41-44).

Коли ми відчуваємо нестерпний біль, Господь прагне, щоб ми приходили до Нього у молитві так, як це робив Ісус. Там, у саду, Він звернувся до Свого Отця на Ім'я, яке юдеї ніколи не використовували для Владики Всесвіту, «Авва», що означає «Тато» (Марка 14:36). Наш Отець є люблячим Батьком і відчуває наші болі. Він пам'ятає, що створив нас з порошу земного. «Так як батько має милосердя до своїх дітей, так Господь має милосердя до тих, хто шанують Його». Ми не зможемо відчути миру серед нашого неспокою, доки не пізнаємо Господа як «Тата».

В Євангелії від Матвія 26:39 написано: «І, трохи далі пройшовши, упав Він долілиць та молився ...» У яку б велику біду ми не потрапили — завжди пам'ятаймо, що Ісус пішов далі. Коли наш біль нестерпний — пам'ятаймо, що Він витримав значно гірше. Його ноги зламали кожну колючку, котра загрожує нам. Коли Біблія каже, що Ісус був огорнений смертельним сумом (Матвія 26:38) — пам'ятаймо, що Він знав про те, що незабаром Йому доведеться витримати агонію та вічне розлучення з Богом, призначені для грішників. Ця таємниця розкриває всі інші таємниці. Як тільки ми зрозуміємо значення безмежного болю Спасителя, ми знайдемо ключ до свого спасіння.

Як тільки ми збагнемо причину Його смутку — наш смуток розвіється.

З одного боку сад Гефсиманський та Голгофа є найжахливішими подіями, які будь-коли відбулися: люди вбили свого Творця, а з іншого — це також і найвеличніші події у Всесвіті: Творець добровільно віддав своє життя за людство, щоб ми могли вічно жити в світі, вільному від гріха.

Сад Гефсиманський та Голгофа показують нам, що біль не є ознакою того, що ми залишені на самоті. Вигук Ісуса на Хресті: «Мій Боже, мій Боже, чому Ти покинув Мене?» запевняє нас, що коли ми відчуваємо себе покинутими, насправді це не так. Коли Ісус помер, Він був цілковито покинутий Богом замість нас, і це означає що зараз Бог має лише любов до нас.

Чи збагнули ми, що всі прокляття, сказані на адресу Адама в Едемі, впали на Ісуса? Коли Адам згрішив, йому було сказано: «У поті свого лиця ти працюватимеш, а земля буде родити тернину й осот». У Гефсиманському саду Ісус пітніє кров'ю, і перед тим, як Він був розп'ятий, на Його голову натягнули тернового вінка.

Коли Адам згрішив, він став нагим перед присутністю Святого Духа у його житті. Коли Ісус був розп'ятий, Він був нагим прибитий до Хреста.

Коли Адам згрішив, Господь вигнав його від Своєї присутності. Коли Христос взяв наші гріхи на Свої плечі, Він так само був покинутий Богом.

Повернімося знову у сад. Ісус молиться: «Отче Мій, коли можна, нехай обмине ця чаша Мене... Та проте, — не як Я хочу,

а як Ти» (Матвія 26:39). Чаша, яка містила гріхи всього світу, була передана Йому для пиття, і Він повинен вибрати: пити її, чи ні. Якщо Він відмовиться, кожному з нас доведеться пити отруйний вміст наших власних чаш. Або Ісус вип'є нашу чашу за нас, або ж нам самим доведеться її пити. В кінці Він молиться: «Отче Мій, якщо ця чаша не може минути Мене, щоб не пити її, — нехай станеться воля Твоя» (Матвія 26:42).

Агонія у саду підготувала Ісуса до агонії на Хресті. Гефсиманський сад став місцем прийняття рішення; Голгофа ж стала місцем його виконання. І Христос, і Юда прийняли свої остаточні рішення в саду: Ісус вирішив на нашу користь, Юда ж — проти Христа. Людство впало у гріх саду (Едемському), і рішення про людське відкуплення також було прийняте у саду (Гефсиманському).

Коли Христос молився у Гефсиманії, римські солдати та служителі храму прибули, щоб заарештувати Його (Івана 18:2-3). Їх привів туди Юда — «син загибелі» (Івана 17:12). Коли вони наблизились, Ісус Сам ступив вперед і промовив: «Хто вам потрібен?» «Ісус з Назарету», — відповіли вони. Коли ж Ісус відповів: «Це Я», — солдати подалися назад та й на землю попадали. Ісус показав Свою силу проти Своїх ворогів і дав зрозуміти, що Він повністю все контролює, і що б вони з Ним не робили, це станеться лише з Його дозволу.

Тих, хто прийшли в Гефсиманський сад арештувати Ісуса, привів Юда, один із дванадцяти апостолів. Юда, дуже талановитий учень, був відповідальним за гроші в групі. На жаль, він часто крав їх з торбинки. Юда ніколи цілковито не підкорився Ісусу, тому, коли Той докорив йому за його жадібність, він вирішив помститися Ісусові, видавши Його представникам юдейської влади (Івана 12:3-7; Марка 14:6-10).

Це вказує на останню велику скорботу. Основна частина християнства, подібно до Ізраїля часів Ісуса, буде розділеною на релігійну ієрархію та невелику групу тих, котрі повністю віддані Ісусу. Один обраний, подібний до Юди, «син погибелі» (Івана 17:12; 2-е Послання до Солунян 2:3) зрадить вірних. Подібно до того, як юдеї та язичники співпрацювали разом, щоб позбавитись Христа, так само церква і Держава об'єднуються, щоб позбутися вірних послідовників Ісуса (Об'явлення 13:15).

Неможливо уявити зраду друга. Але ще гірше бути зрадженим з допомогою поцілунка! Поцілунок — це знак вірності й любові. Так буде в останні дні. Антихрист присягатиметься послідовникам Христа у своїй вірності, але тільки для того, щоб пізніше знищити їх.

Біографії люблять читати з багатьох причин. Однією з цих причин є те, що смуток, випробування, тріумфи та розчарування відображують наші власні печалі, випробування та розчарування. Падіння Юди повинно нагадувати нам про те, що ми багато разів зраджували Ісуса, і часто дешевше, ніж за тридцять срібняків. Можливо, якщо б ми називали гріхи правильними іменами, то уже давно б відмовились від них. «Що ти робиш, Юдо?» «Я прийшов зрадити тебе, Господи.» «Що ти робиш, Маріє?» «Я обманюю, Господи.» «Що ти робиш, Іване?» «Я краду, Господи.» «Що ти робиш, Степане?» «Я чиню перелюб, Господи.» Якби ми були відвертими щодо наших гріхів, ми б побачили в Юді не лише свою підлість, але й нашу силу протистояти Самому Богу. Ця сила називається свободою. Господь створив нас вільними, однак свобода — це також надзвичайна відповідальність! Вона мала б наповнити нас благоговінням, адже завжди існують великі можливості як для добра так і для зла.

Господь благородний. Він ніколи не змушує. Пам'ятаєте молодого багатого правителя? (Марка 10:17-23). Він пішов від Христа з почуттям жалю, і Христос відпустив його. Він не побіг за ним і не взяв за руку кажучи: «Почекай, давай Я тобі розкрию більше мудрості». Це лякає. Це означає, що я повинен бути завжди насторожі, щоб ніколи не зловживати своєю свободою.

Погляньте на солдатів, які впали на землю від проголошення Христом Своєї божественності. Чи вони винесли урок з цього? Очевидно, що ні. Так само вони нічого не збагнули, коли сталося інше чудо — зцілення вуха Малха (Луки 22:49-51). Вони продовжували чинити своє зло, подібно, як це часто робимо я і ви.

Ми читаємо про те, що ці люди зв'язали руки Христа. Ми теж часто винні у таких самих діях. Якщо наше життя таке зайняте, що ми не можемо провести час із Христом, ми зв'язуємо Його руки. Якщо у нас не вистачає часу на своїх дітей, і ми все ж хочемо, щоб вони були спасенні, то цим сам зв'язуємо Його руки. Ми чинимо точнісінько так, як ті солдати, якщо живемо, не сповнюючись любов'ю.

Коли Ісуса заарештували, Його доправили до дому первосвященника на допит. Усі апостоли повтікали, оскільки боялись, що їх теж заарештують. Згодом Іван та Петро пішли за Ісусом, тримаючись на відстані. Біля дому первосвященника їх пустили у середину двору.

Коли апостол Петро був у дворі, поруч проходила служниця первосвященника. Коли вона побачила Петра, котрий грівся біля вогню, то придивилась до нього уважніше. «Ти теж був з тим назарянином, Ісусом», — промовила вона.

Однак він заперечив: «Я не розумію, про що ти говориш», — і швидко пішов до виходу.

Коли служниця знову його там побачила, вона також сказала до тих, хто стояли довкола: «Цей чоловік точно один з них», однак він знову заперечив.

Через короткий проміжок часу, люди, котрі стояли близько біля Петра, сказали: «Звичайно, ти один з них, ти ж із Галілеї».

Він почав клястись і божитися їм: «Я не знаю Чоловіка, про Якого Ви говорите».

Одразу півень проспівав удруге, і Петро згадав слова Ісуса: «Перше, ніж заспіває півень двічі, відречешся ти тричі від Мене». І тоді кинувся він, та й плакати став» (Марка 14:66-72).

Ця розповідь не з тих, яку б християни могли вигадати. В її основі лежить правда. Лише кілька подій записані в усіх чотирьох Євангеліях, і це одна із них. Апостол Іван вважав дуже важливим згадати у своїй Євангелії Петрове зречення від Христа, хоча він знав, що інші три автори Євангелії вже про це розповіли.

Кожне речення цього опису є хвилюючим. Короткі фрази можуть бути наповнені глибоким змістом. Чому Петро розвернувся та пішов за Ісусом до дому первосвященика? Він зробив це через гордість. Він раніше хизувався тим, що інші апостоли можуть зректися Ісуса, але не він. (Марка 14:29-31). Отож, Петро думав, що коли б і він утік, то при наступній зустрічі з іншими учнями йому прийшлося б горіти від сорому.

Петро увійшов до двору, що мав форму вимощеного каменем великого відкритого квадрату, який з чотирьох сторін

був оточений двоповерховою будівлею. Ніч була холодною і тому по середині горів вогонь. Петро підійшов до нього, щоб зігрітися. Дівчина, яка чергувала біля воріт, проходячи поруч, помітила Петра. Вона уважно придивилась до нього і сказала: «Ти був з Чоловіком з Назарету, з Ісусом».

Диявол дуже спритний. Він ніколи не нападає так, як ми собі очікуємо. Якби Петра привели до Кайяфи через його віру в Ісуса, то він би скоріше помер, ніж зрікся свого Господа. Цього ж разу, йому просто задала запитання молода жінка. Вона була як докучлива муха, яку Петро своїм зреченням намагався змусити замовкнути. Однак його зречення було як тонке вістря клина, і диявол забив його ще глибше, щоб відділити Петра від Ісуса.

Щоб уникнути подальшої уваги, Петро пішов від вогню в напрямку виходу із двору. Коли служниця побачила його там, то сказала оточуючим: «Цей чоловік є одним із них». Тепер, вже одного разу відрікшись від Ісуса, Петро вважав принизливим визнавати, що він був апостолом Затриманого, отож відрікся вдруге. Охоронці первосвященника, котрі тішились арештом Ісуса, поглянули на Петра й сказали: «Ми по твоєму акценту можемо сказати, що ти з Галілеї, отже ти маєш бути одним із них». Тепер Петро поклявся, що не знає Ісуса.

Саме тоді півень проспівав вдруге. В той самий момент Господа виштовхали із верхньої кімнати, і Він повернувся, щоб поглянути на Петра. Це був погляд розчарування, любові та прощення. Той погляд зробить значно більше, ніж спів півня: він розіб'є Петру серце. Гірко ридаючи, апостол сліпо вибіжить із подвір'я. І вже там, на самоті з Богом, Петро народився вдруге. Раніше Господь казав йому: «Петре, коли ти навернешся, зміцни твоїх братів». Отож, Господь передбачив усі ці події, і тому наперед пробачив і відновив Петра. Яка любов!

Ця розповідь також і про нас, бо ми подібні до Петра. Зараз Христова справа проходить судовий розгляд так само, як і тоді у домі первосвященика. Вона не є тим, що залишилося в минулому. Цей суд відбувається сьогодні! Христова справа зараз проходить судовий розгляд, і ми можемо відректися від Христа так само, як це робив Петро. Можемо вдавати, наче ми не є послідовниками Христа. Однак пам'ятаймо, що кожне невірне слово чи дія є тим жолудем, з якого виростає дуб. Кожна хибна дія сама себе помножує.

Одна слабка ланка робить слабким увесь ланцюг. Як одна пробоїна може потопити корабель, так і один гріх може повністю зруйнувати грішника. Єдиним безпечним місцем є життя близько до Ісуса. Згідно переказів, кожного разу проповідуючи рано вранці, Петро чуючи спів півня, одразу замовкав. Коли ж він знову починав говорити, від нього так линули доброта та лагідність, що кожен присутній зворушувався разом із ним.

Ісус підняв Петра, котрий упав, і використав його, щоб проголосити добру новину про Його смерть та воскресіння для язичницького світу під час П'ятидесятниці. Петро став великим проповідником Господа аж до моменту, коли і його, подібно до Ісуса, розп'яли за його віру.

Є два основних види зради проти Небесного Царства. Першим є вдавання, наче ти є послідовником Христа, коли це насправді не так. Другим є навпаки — вдавання наче ти не є послідовником Христа, хоча насправді ти ним є. Юда був зрадником першого типу, Петро — другого. Юда планував зраду Христа, а Петро ж спіткнувся. Юда не присвятив себе Христу, Петро ж був відданий Йому.

Петро думав, що зможе захистити Ісуса своїм мечем. Натомість його ворог ухилився, і тому Петро замість голови відтяв йому вухо. Коли Церква намагається захистити чи поширити Царство Боже з допомогою меча, вона завжди промахується.

Причина, чому Петро мечем не забрав життя іншої людини, полягає в тому, що ніхто ніколи не помирав у присутності Ісуса. Він припиняв кожен похорон, який відвідував, і сам помер першим із трьох, розп'ятих на Голгофі.

Однак Христос може виправити наші помилки. Він може перетворити смерть на життя, поразку на перемогу та провал на успіх. Коли у вас нещастя — не кидайтесь відрубувати людям вуха. Інакше ви будете шкодити виконанню Божих планів. «Промовив Ісус до Петра: «Всунь у піхви меча! Чи ж не мав би Я пити ту чашу, що Отець дав Мені?» (Івана 18:11). Ісус не має потреби у нашому втручанні, Він потребує нашої вірності Йому та Його планам.

Ми бачимо, як наш Господь Сам віддає Себе у жертву в саду Гефсиманському, добровільно йде вперед, щоб бути заарештованим, дозволяє, щоб йому зв'язали руки, і ми чуємо його шепіт з Хреста: «Я не врятував Себе для того, щоб могли врятувати вас. Я не відвернув Свого лиця від сорому та плювань, щоб ваші обличчя могли засяяти як сонце. Я поніс на Собі Хрест, щоб одного дня ви змогли нести скіпетр. Я вдягнув тернового вінка, щоб ви змогли мати корону величі. Я висів в муках, щоб ви змогли сісти святкуючи перемогу. Я пірнув у глибини, щоб ви могли піднятися на висоти.» Якщо любов до Ісуса не змінює нас на краще, то наші серця далекі від спасіння.

Ми не повинні думати, що Христа заарештували та розп'яли римські солдати, сторожа храму, Юда, первосвященники Анна

та Кайяфа, чи навіть сам Понтій Пилат. Ні, це Божий Закон схопив Ісуса, це Божий суд і справедливість шукали Його, бо саме Він був призначеним зайняти місце грішників. Все, що сталось з Христом, мало насправді статись із грішником. Ми заслуговуємо бути зв'язаними, обпльованими, побитими й розіп'ятими. Але тому, що Ісус прийняв мою смерть, я маю вічне життя коли покладаю свою віру на Нього. Він забрав мою ганьбу, тож я маю славу. Він забрав мою провину, тож я маю Його праведність.

Ісус на суді

Коли первосвященик Анна запитав Ісуса про Його вчення, Ісус відповів, що Він завжди відкрито говорив у синагогах та Храмі, де збиралися всі юдеї. Він нічого не говорив таємно. Свідками цього були прості люди, тому Анна мав би запитати їх.

Кожне таємно сказане слово є заражене сумнівом і гріхом. На противагу цьому, наш Господь є подібний до сонячного світла. Тому все, що чинить послідовник Ісуса повинно бути прозорим, як світло.

Коли один із воїнів ударив Ісуса в обличчя за те, як Він відповів Анні, Ісус промовив: «Якщо я сказав щось не так, — скажи, що саме. Але якщо я сказав правду, за що ж тоді ти вдарив Мене?» Ісус не був слабкою людиною. Бути християнином не означає бути килимком для витирання ніг, навпаки це означає стояти твердо, як гора, захищаючи правду.

Сумно бачити, що цей релігійний суд став прикладом для усіх наступних судів. Протягом двох тисяч років релігійні установи, що відкинули правду Євангелії переслідували тих, хто її прийняв. Оскільки Євангелія кидала виклик «людським звичаям», котрі суперечили їй, то євангельська істина придушувалась, щоб людські звичаї залишались в дії.

Ісуса відвели до Кайяфи, первосвященника, який мав владу над усією релігійною системою. Цей чоловік маючи великий вплив, був переповнений пихою. Йому служили близько 20000 священиків, а увесь Ізраїль шанував його, немов голос Бога. Чому він мав цю посаду? Його обов'язком було за будь-яку ціну зберегти традиційну релігію. Однак, коли людські звичаї суперечать заповідям Бога, хороші люди розділяються на два табори.

В 23-му розділі Євангелії від Матвія Ісус кидає виклик Кайяфі та всій спотвореній релігійній системі з її несправедливими вимогами, традиціями, багатствами, місіонерським підходами та духовністю. Це було лобове зіткнення. Тепер або повинна загинути відступницька система, або Ісус. У Кайяфи була відповідь на це. Він сказав наступне: «Ви нічого не знаєте і не поміркуєте, що краще для вас, щоб один чоловік прийняв смерть за людей, аніж щоб увесь народ мав загинути!» (Івана 11:49-50).

Однак Христос помінявся з ними ролями, заявивши, що прийде час, коли Він судитиме їх. Іншими словами, що б вони не робили, треба пам'ятати про майбутній суд.

Відбулося сім судів над Ісусом і було висунуто сім звинувачень проти Нього. Сім людей свідчили про Його невинність, і Євангелії згадують сім випадків, коли Пилат не знайде вини в діях Ісуса. Суд Пилата над Ісусом складався із семи частин. Ісус перебував на Хресті сім годин, сьомою була година Його спочинку, коли Його тіло нарешті зняли. І на Хресті Ісус промовляє сім разів. Усі ці «семірки» не є випадковістю, бо Він не був простою людиною — Він дійсно є людиною, а водночас Богом. Там на Хресті Він проллє свою кров, «кров завіту», яка принесе багатьом прощення гріхів (Матвія 26:28). Коли ми п'ємо цю «кров» (вірш 27), ми вступаємо у відносити завіту із

Ним (слово завіт є єврейським словом «шева»), так само як Авімелех вступив у завіт з Авраамом отримавши від нього дар — сім ягнят (слово сім, це також єврейське слово «шева») (Книга Буття 21:27-31).

Ісус проти Кайяфи

Зустріч між Ісусом та Кайяфою була найважливішою духовною зустріччю, яку світ коли-небудь бачив. Христос, Син Божий, зустрівся з Кайяфою, релігійним керівником. Божа релігія існувала в світі понад тисячоліття, однак зараз дійшла до морального занепаду. Вона стала поверхневою, її вкрили традиції. Христос звинуватив цю релігію в тому, що вона стала порожньою підробкою, храмом покинутим Самим Господом (Матвія 23:38). Священики, замість того щоб пасти народ, стали його оббирати. Кайяфа, роздратований звинуваченнями Ісуса, вирішує позбавитись цієї колючки в своїй плоті. Ісус має померти.

Однак, існувала серйозна проблема — юдеї не мали права нікого страчувати. Це право належало виключно римлянам, їхній окупаційній владі. Проблема також була в тому, що юдеї не мали вагомої підстави, яку вони могли б надати римському прокуратору — Понтію Пилату. Вони не могли знайти свідків, котрі б не розходилися у своїх свідченнях. Виглядало так, неначе справа проти Христа розвалиться. І тут стояв Христос, наче Він був їхнім Суддею. Тієї миті первосвященик втратив самовладання і став вимагати: «Скажи нам! Ти справді Син Божий?» Ісус же відповів, що в майбутньому Він прийде як їхній Суддя, котрий виправить усе зло.

Ніколи не бійтеся виступати на стороні меншості, яка любить та служить Ісусу. Не бійтеся натопту, який заявляє, що ви не праві. Якщо ви стоїте поруч з Ісусом, а Він поруч з вами — тоді можете вільно сказати: «Прийде час, коли ми поміняємось місцями».

Незабаром земля трястиметься під ногами Кайяфи та його прибічників, розкриваючи могили та викидаючи тіла (Матвія 27:50-53). Сонце сховало своє світло і завіса в Храмі розірвалась навпіл, відкриваючи шлях у присутність Бога. Все це вказувало на час, коли Ісус повернеться у наш світ як Суддя. У той день знову розкриються могили (Івана 5:28-29). Того дня сонце зчорніє, як міх волосяний (Об'явлення 6:12). І Господь виявить Себе для всіх (Об'явлення 6:16-17).

Ісус приходить судити. Він збирається судити людей, релігійні установи, корпорації, товариства, народи та увесь світ. Існує єдиний шлях уникнути вироку цього суду — віддати наші гріхи Ісусові, Який помер за них на Хресті. Ті, хто так чинять, будуть очікувати на Його прихід з радістю (2-е до Тимофія 4:8; 1 Івана 2:28). Ті ж, хто цього не зроблять, будуть зі страхом чекати Його приходу (Об'явлення 1:7; 6:12-17).

Кайяфа вирішив: якщо його обов'язком є порятунок традиційної релігії, то Христос повинен померти. Однак Христос прийшов врятувати правдиву церкву. На чію сторону стали б ми, якщо б були там у той день? Чи стояли б ми на стороні Кайяфи, щоб захистити зіпсовану релігію та її вчення, що ґрунтувалось на людських традиціях? Чи навпаки, прийняли б сторону Христа та Слова Божого? Нам постійно доводиться обирати між Христом та традиційною церквою; між тим, що користується популярністю і тим, що є істинним; між правдою та брехнею. Доктор Артур Байтс сказав: «Непотрібно розпинати Христа для того, щоб рятувати

релігійну установу. Релігійна установа, у якій не живе Христос, вже й так мертва!»

Наша доля залежить від того, як чинимо з Господом. Що ми робимо з Ісусом, Який зветься Христом? Роблячи вибір, ми обираємо між Кайяфою та Христом, і обираємо пекло або небо. Кожного разу коли Христос ставить нас віч-на-віч з Його правдою та вимогами, ми обираємо свою остаточну долю.

Юда вирішив стати на сторону Кайяфи, однак пізніше зрозумів, що відмова від Христа була помилковим вибором. Він повернув гроші, які отримав за зраду Христа, первосвященникам та визнав, що зрадив невинну кров (Матвія 27:3-5).

Є багато подібних «юд» є і в сучасній церкві. Це люди, котрі отримують свої доходи в релігійних установах, які зраджують Христа та Його Євангелію. Замість того, щоб твердо вірити в Христа, Який пообіцяв піклуватися про їхні потреби (Матвія 6:25-34), вони стали на сторону тих, хто забезпечує їхню фінансову стабільність в цьому світі. Отже, перед нами вибір: або віра в Ісуса, або ж срібло в кишені.

Ті, хто обирають срібло в кишені замість віри в Ісусову турботу про них, колись жалкуватимуть за своє невір'я та необачність. Вони, подібно до Юди, визнають свою помилку, однак буде надто пізно. Їх знищать не їхні гріхи, а те, що вони не погодилися стати на сторону Ісуса.

Гріх виглядає дуже привабливим, доки ми йому ще не піддалися. Але як тільки ми згрішимо, його краса зникає. До того, як ми згрішимо, гріх виглядає таким малим, а його нагорода такою великою, однак згодом ці речі міняються місцями.

Тепер отримана винагорода виглядає мізерною, а вчинений гріх виявляється великим, наче гора. Диявол спокушує нас своїми пустими обіцянками, але згодом тягар нашої провини стає настільки важким, що здатний довести нас до відчаю. Гріх ніколи не приносить обіцяного; його приманка приховує згубний гачок.

Погляньте на те, як відреагували священники на Юдине каюття: «А нам що до того?», відповіли вони з глумом. «Це ж твоя відповідальність» (Матвія 27:4). Подібно до Каїна, котрий вбив свого брата, вони не захотіли бути сторожами свого брата. Ми можемо легко визначити свою приналежність до Ісуса чи до сатани по тому, як ми ставимося до своїх братів. Якщо допомагаємо нести тягарі своїх братів та сестер — ми належимо Ісусу. Якщо ж турбуємось лише про себе, а не про нужденних братів та сестер — значить ми належимо сатані.

Існує Один, Хто дійсно турбується про нас. Він запрошує: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, — і Я вас заспокою» (Матвія 11:28).

Ісус проти Пилата

Ми вже побачили, як представники релігійної верхівки судили Ісуса. Тепер поглянемо, як Його судитимуть представники політичної верхівки.

Володарі Ізраїлю поспішали передати Ісуса в руки Понтія Пилата, який був римським прокуратором на землях Палестини. Пилат приїхав зі свого маєтку, що знаходився в місті Кесарія, котре лежало на березі моря. Він не часто приїздив до Єрусалиму. Це місто було занадто сірим і нудним для нього. Він надавав перевагу товариствам, які були більш яскравими та захоплюючими. Коли він все ж приїжджав, то зупинявся в палаці Ірода. Саме цей палац був місцем, куди був узятий Христос.

Однак, юдеї, які, згідно на їхніх, створених людьми законів, відносилися до іноземців гірше, ніж до другосортних співвітчизників, не ввійшли до дому неюдея перед їхнім святом через страх стати «оскверненими». Це осквернення не дало б їм змоги справляти Пасху. Прибувши разом із зв'язаним Ісусом до величного маєтку з багатьма парками, прекрасною алеєю та маленькими озерцями, які були оточені привабливими деревами, та ввійшовши до переднього двору, вони сказали одному із солдатів біля воріт, що прийшли побачити Пилата і передати ув'язненого Ісуса. Самі ж при цьому не увійшли.

Ці юдейські правителі не розуміли, що, передаючи Ісуса невірнучим, вони, як нація, відмовились від свого Месії та запропонували Його язичникам.

Отож, Пилат мусів прокинутися о шостій годині ранку і був дуже невдоволений з цього приводу. Для нього зустрічі з юдеями були одним із найнеприємніших обов'язків у його роботі. Він ненавидів юдеїв, а юдеї його.

Пилат вийшов, щоб зустріти юдейську делегацію, яка привела йому Ісуса, і запитав: «Які звинувачення ви висуваєте проти цього Чоловіка?»

Вони ухилились від прямої відповіді, сказавши: «Якби він не був злочинцем — ми б не передали його тобі».

Пилат, запідозривши їхні наміри, відповів: «Тоді забирайте його назад і судіть згідно своїх законів».

«Але у нас немає права когось-небудь страчувати,» — відповіли юдеї.

Юдеї страчували людей, закидаючи їх камінням. Однак Ісус передбачив, що помре через розп'яття на хресті (Луки 24:6-8), від покарання, котре дозволить Йому пережити згасання Його Духа, яке є ціною, що Він заплатить за наші гріхи.

Пилат наказав своїм солдатам привести до нього в'язня. Коли Ісус постав перед ним, він запитав: «Чи Ти Цар Юдейський?» (Івана 18:33). Пилат добре розумів прагнення юдеїв стати вільними від Риму, щоб їхній цар правив над ними. Це його стурбувало.

Ісус погоджується із цим звинуваченням, однак робить це таким чином, неначе Він невинний. Як таке може бути? Це тому, що Його царство не від цього світу, інакше Його піддані

воювали б. Царство Христа є духовним царством в серцях людей, царством, яке колись матиме своїх громадян серед усіх народів на Землі. Так, Ісус був Царем над царями, Паном над панами.

Незабаром Пилат збагнув, що юдеї передали йому Ісуса не тому, що Він вчинив злочин, а тому, що вони йому заздрили (Марка 15:10). Знову й знову Пилат намагався звільнити Ісуса. Євангелія від Луки 23:20 каже, що він справді хотів це зробити. Євангелія від Івана 19:12 пише, що прокуратор бажав відпустити В'язня. У Діях Святих Апостолів 3:13 йдеться про те, що він був сповнений рішучості звільнити Ісуса.

Пилат сказав юдеям, щоб ті самі судили Ісуса. Коли ці спроби не мали успіху, він направив Ісуса до Ірода. Коли ж Ірод повернув його назад, Пилат запропонував їм Варавву в обмін на Христа, однак навіть це не допомогло.

Пилат мав повноваження, щоб відпустити Ісуса, однак ціна такого вчинку була зависокою для нього. Юдеї йому прямо сказали, що, якщо він не стратить Ісуса, вони повідомлять про це до Риму. Пилат на той час вже мав сумнівну репутацію, а тому розумів, що через таку дію він втратить посаду прокуратора. Отож все було зведено до вибору: або він, або Ісус. Хтось один мав уступити, та Пилат вирішив, що це буде не він. Тому й наказав розп'ясти Ісуса.

Ісус чи Варавва

Всі суди над Ісусом були несправедливими. Кожен суддя був одночасно обвинувачем, а жодного свідка на захист Ісуса не було допущено. Суди, на яких було прийняте рішення стратити Христа, відбувалися вночі, що саме собою було незаконним. Зазвичай під час судових розглядів, на яких Пилат був суддею, обвинувачений мав право дивитися в обличчя обвинувача, однак цього не сталося у випадку з Ісусом.

Коли Пилат встав з ліжка, щоб дізнатися, чому юдейські священики прийшли до його резиденції в таку ранню годину, його жінка мала недобрий сон. Вона написала записку і послала її через посланця до Пилата. Він сидів у кріслі судді, коли отримав її та прочитав: «Не май жодної справи із цим невинним чоловіком, бо сьогодні я багато страждала через нього увісні».

Вкрай рідко жінка відправлятиме опис свого сну чоловікові, коли той на роботі, особливо якщо її чоловік є прокуратором чи суддею. Очевидно, що цей сон відрізнявся від інших. Вона була приголомшена характером і силою цього сну, а тому намагалася зупинити свого чоловіка від засудження невинної людини. Бог використовував усі можливі засоби для того, щоб переконати Пилата не робити найбільшої помилки в його кар'єрі.

Коли Пилат спитав Ісуса: «Хіба ж Ти не знаєш, що маю я владу розп'ясти Тебе, і маю владу Тебе відпустити?», Він відповів: «Надо Мною ти жодної влади не мав би, коли б тобі зверху не дано було.» (Івана 19:10-11).

Відповідь Ісуса є цінною перлиною, яка може дати нам спокій серед будь-яких труднощів. Бог охороняє нас так само, як Він охороняв Ісуса. Він знає про кожну волосину, що падає з нашої голови (Матвія 10:29-31). Ніщо не може з нами статися без Його дозволу. Ми повинні навчитись казати при кожній тривозі, кожному випробуванні чи розчаруванні: «Ви б не мали жодної влади наді мною, якби це вам не було дано з небес.»

Потім Пилат неохоче скористався своїм головним важелем. Три повстанці, винні у вбивстві, були заарештовані і чекали на розп'яття у камері смертників (Марка 15:7, Луки 23:19). Їх ватажком був чоловік на ім'я Варавва. Його ім'я означало «син свого батька». У римлян був звичай на юдейське свято відпускати одного в'язня, котрого люди хотіли б звільнити. Отож Пилат дав народу вибрати одного із чотирьох в'язнів. Він знав, що керівники хотіли розп'яти Ісуса, однак розраховував на широку підтримку народу у виборі саме Ісуса.

Пилат же сказав їм у відповідь: «Хочете, — відпущу вам Царя Юдейського?» Бо він знав, що Його через заздрощі видали первосвященики. А первосвященики підмовили натовп, щоб краще пустив їм Варавву. Пилат же промовив знов їм у відповідь: «А що ж я чинитиму з Тим, що Його ви Юдейським Царем називаєте?» Вони ж стали кричати знов: «Розіпни Його!» Пилат же сказав їм: «Яке ж зло вчинив Він?» А вони ще сильніше кричали: «Розіпни Його!» Пилат же хотів догодити народові, — і відпустив їм Варавву. І збичувавши, видав Ісуса на розп'яття. (Марк 15:9-15)

Вибір, який був зроблений тоді, стався через те, що народ піддався людському впливу, а не залишився відданим істині та праведності. Натовп скорився первосвященикам, а Пилат — натовпу. І ніхто не скорився Богові.

Ми теж винні в тому, що коримося людським авторитетам замість того, щоб коритися Ісусу, коли нас заганяють до глухого кута. Наша правдива сутність проявляється тоді, коли нас змушують робити щось неправильне для порятунку самих себе. Вибір, зроблений нами в такій ситуації, є вибором, який виявляє, ким ми є насправді.

Ніщо краще не виявляє слабкості нашої людської природи та її гріховності, ніж голосний вигук: «Не цього чоловіка, а Варавву!». Задумайтесь над його значенням, над тим, що він говорить про наші власні серця. При прийнятті будь-якого рішення ми робимо цей вибір. Слова, які обираємо, засвідчують нашу підтримку диявола або ж Христа. У діях, які вчиняємо, у прагненнях, які плекаємо, ми обираємо або Варавву, або Христа. Середина тут немає, не може бути нейтральної сторони. «Той хто не зі Мною, — сказав Ісус, — той проти Мене».

Уявіть Варавву, який сидить у в'язниці і чекає на ката. Раптом хтось відкриває замок, і залізні двері його камери відчиняються. Однак замість ката там стоїть чоловік з посмішкою на обличчі, і промовляє: «Ти вільний». Варавва огризається: «Не жартуй зі мною. Ти говориш нісенітницю». Тоді йому говорять: «Ісус з Назарету помре на хресті замість тебе. Тому виходь, ти вільний.»

Ось у чому основна суть Євангелії. Ви і я є Вараввами, дітьми нашого земного отця. Ми засуджені на смерть тому, що повернулися спиною до нашого небесного Отця. Той Єдиний, Хто є дійсно невинним, погодився зайняти наше місце та по-

мерти за нас. Він страждатиме, Він буде в агонії, Він терпітиме муки для того, щоб ми могли бути звільненими. Христос буде розіп'ятим нагим на хресті, щоб ми могли одягнути Його бездоганну шату праведності. Христос понесе на Собі терновий вінок для того, щоб ми змогли отримати корону величі. Його тіло буде у синцях та ранах для того, щоб наші тіла могли стати прославленими.

Уявіть собі, що Варавва відмовився повірити в те, що його справді звільнили. Уявіть, що він все одно наполіг на тому, щоб прийняти свою смерть. Чи ви можете уявити таке безглуздя? Однак таке безрозсудство можна спостерігати всюди. Мільйони людей в світі відмовляються вірити в те, що Ісус помер за них. Мільйони відкидають звільнення та домагаються свого власного «розп'яття», яке насправді буде мати вічні наслідки. Вони не вірять в Євангелію. Вони не вірять, що Бог міг їх так сильно полюбити.

Або уявіть, що Варава сказав: «Коли я змінюсь та стану кращим громадянином — тоді прийму це прощення». Тоді б інші ув'язнені заперечили б: «Не будь божевільним. Щоб стати корисним для суспільства, спочатку треба вийти на свободу».

Переконання, що для досягнення спільності із Христом, спочатку треба стати доброю людиною, є фальшивою Євангелією. Справжня Євангелія спочатку запрошує Христа через віру в наше життя, щоб ми змогли отримати наснагу й силу стати хорошою людиною.

Коли солдати вели Ісуса до місця Його страти, вони «схопили якогось Симона із Кірінеї ... і поклали на нього хреста, щоб він ніс за Ісусом (Луки 23:26). Божа рука також приклалась до цього. Симон був язичником з Північної Африки та був першим,

хто взяв хреста та пішов за Ісусом. Його сини — Олександр і Руф — стали послідовниками Ісуса та були добре відомими у ранній Церкві (Марка 15:21; До римлян 16:13). Ісус помер не лише за юдеїв, а й за гріхи «всього світу» (1 Івана 2:2).

Ісус на Хресті

Двох повстанців, яких впіймали разом з Вараввою, привели на Голгофу разом з Ісусом. Коли вони прийшли на місце, що звалось Череповище, там розп'яли Його разом із повстанцями: одного по праву руку Ісуса, іншого — по ліву. Христос молився за тих, хто страчував Його: «Отче, прости їм, бо не знають, що чинять вони» (Луки 23:32-34).

Через Ісуса ми прийшли до Святаго Святих (Євреїв 4:16). Голгофський Хрест є найвеличнішим Божим об'явленням правди. Він показує нам справжню природу Бога, Якому ми поклоняємось, — Бога, не лише Святого і Праведного, а й Такого, Який готовий повністю пожертвувати Собою заради нас. Жоден інший з богів ніколи не віддавав себе у жертву заради своїх людей. Навпаки, інші боги вимагали жертв від своїх людей. Наш Бог віддав Самого Себе у жертву за нас, щоб ми могли стати вільними.

Хрест перетворився на правдивий жертівник, на якому Агнец Божий був заколений за гріхи всього світу. Його кров була пролитаю там за наші гріхи, щоб ми могли стати вільними від засудження Закону (Івана 3:18; Римлян 8:1).

Хрест був також місцем, на якому Божий суд виконався над гріхом (затемнення, громи, землетрус та відкриття могил

праведників) (Матвія 27:50-53). Як Хрест Ісуса розділив двох розіп'ятих чоловіків на спасеного та загиблого, так само він і розподіляє цілий світ на спасених та загиблих. Прийде день, коли кожен з нас стане в черзі за одним із цих чоловіків згідно нашого ставлення до Ісуса. Так само, як ці двоє чоловіків, ми всі заслуговуємо на смерть. Єдина різниця в тому, що деякі з нас розкаюються.

На Голгофі зустрічаються любов та ненависть. Творець готовий пожертвувати Собою заради Своїх творинь, а творіння готові вбити свого Творця. Як тільки почали забивати цвяхи в руки та ноги Ісуса і Його кров починає литися струменем, Він благає: «Отче, прости їм...»

Ми були там у той день. Ми піднімали молоток і забивали цвяхи. Наша гріховність підняла Ісуса на Хрест. Наші гріхи прибили Його там.

Голгофа була пеклом — тілесним та духовним. Вона — єдина річ, котру будь-коли спромоглася людина створити сама. Христос віддав Себе у глибини пекла, щоб знищити його зсередины заради всіх тих, хто повірить у Нього. Або Христос зайняв наше місце в пеклі, або нам самим туди доведеться піти. Іншого вибору не існує.

Христос на Хресті є причиною, чому Бог може простити гріх. Голгофа є тим місцем, де ми пізнаємо, у чому суть правдивої релігії. Вона складається з неймовірної любові, прощення, з праведності, з надії навіть в найскрутнішу хвилину, та з радості, яка врешті перемагає смуток.

Хтось написав, що Хрест був Нагірною Проповіддю в дії, Десятьма Заповідями, показаними на практиці, та продемон-

строваним 13-м розділом Першого Послання до Коринтян. Там ми бачимо плід Духа у найкращій та найдоспілішій формі.

На Хресті Ісус взяв на Себе жало смерті. Коли бджола жалить когось — вона втрачає частину свого тіла і вже більше не може жалити. Коли смерть вжалила Христа, вона сама себе знищила. От чому Павло писав: «Де, смерте, твоя перемога? Де твоє, смерте, жало?» (1-е до Коринтян 15:55). Ісус взяв на Себе жало смерті, щоб ми могли жити вічно.

Євангельські записи повідомляють нам про те, що біля до роги височіли три хрести. Люди, які проходили повз них хитали головами, бачачи Ісуса. Вони насміхались із відкинутого Царя. І так досі є. Багато людей, які на своєму шляху випадково проходять повз розп'ятого Ісуса, насміхаються та глумляться з Нього.

Було й декілька тих, хто зупинилися і побачили славу, замасковану під кров'ю та потом. Вони разом із сотником визнали: «Дійсно, це Син Божий». Так само є й сьогодні: у той час, як більшість висміює, (християнство та його послідовники ніколи не будуть користуватися популярністю), завжди будуть ті, хто бачитимуть велич крізь темряву.

Наш Господь помер під час святкування Пасхи. За п'ятнадцять століть наперед юдейський народ передбачив день смерті Месії, який буде чотирнадцятим днем першого місяця юдейського календаря, коли о третій годині дня заколювалися жертви за кожну сім'ю. Саме того місяця, саме того дня і саме о тій годині «наш Пасхальний Агнець» був принесений у жертву за нас на Хресті (1-е Послання до Коринтян 5:7). Так як заколене ягня під час першої Пасхи звільнило дітей Ізраїля з їхнього рабства у Єгипті та вивело їх на дорогу до Ха-

наану, так само смерть Ісуса під час останньої Пасхи звільнила нас з рабства та вивела на дорогу до небесного Ханаану.

Ісусове пасивне прийняття хреста навчає нас того, що коли ми не можемо змінити речі на краще — то повинні довіритись Богу, Який може і Який свого часу перетворить наш терновий вінок на діадему слави.

Нашого Господа роздягнули догола перед тим, як прибити до Хреста. В Нього навіть не залишилось пов'язки на стегнах. Підвішений у повітрі, відкинутий небом і землею... Всім стало зрозумілим, що Він нічим не володіє, що в Нього ні на що немає прав. Уявіть собі, що Володар Всесвіту був наго роздягнутий! Він віддав все для того, щоб ми все успадкували.

Розп'яття не було смертю. Воно було довгим та страшенно болючим процесом вмирання. Все життя є розп'яттям, яке триває до моменту нашої смерті, тому ми повинні навчитися справлятися з ним, дивлячись на Єдиного, Який прийняв його за нас.

Форма Хреста показує довжину, ширину, глибину та висоту Божої любові. Хрест вказує на небеса, звідкіля прийшов наш Господь, але він і вкорінений у землю, котру Ісус прийшов викупити. Розпростерті руки є запрошенням для всіх людей, навіть тих, хто Його розп'яли, прийти до Нього. Люди можуть відкидати розгніваного бога, але як же вони можуть відкинути страждаючого Бога, Який виявив готовність померти за них?

Сім висловів Ісуса на Хресті

Коли Ісус висів на Хресті, Він промовив сім висловів. Вони описують сім основних обов'язків послідовників Христа.

Будь-які передсмертні слова є цінними. Наскільки ж вони цінніші, коли це — передсмертні слова Ісуса Христа, Сина Божого. Ось вони:

Першими є слова прощення для Його ворогів: «Отче, відпусти їм, — бо не знають, що чинять вони!» (Луки 23:34).

Другими є слова спасіння для злочинця, який кається, котрого стратили разом з Ісусом: «Поправді кажу тобі: ти будеш зо Мною сьогодні в раю!» (Луки 23:43).

Третіми є слова підтримки для Своєї матері: «Оце, жоно, твій син!». Потім Він сказав апостолу Івану: «Оце мати твоя» (Івана 19:26-27).

Четвертими є слова страждання звернені до Бога: «Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув?» (Матвія 27:46).

П'ятими є слова страждання звернуті до тих, хто спостерігав за ним: «Прагну!» (Івана 19:28).

Шостими є слова перемоги для Його народу: «Звершилось!» (Івана 19:30).

Сьомими є слова відданості Своему Отцю: «Отче, у руки Твої віддаю Свого Духа!» (Луки 23:46).

Найперше слово, промовлене з Хреста, є дуже важливим. Це слово — «Отець». Ми можемо перенести найважчі труднощі у житті, якщо знаємо, що люблячий Отець дбає про нас. Ми можемо витерпіти майже все, якщо для цього існує добра причина. Дитина терпітиме найнеприємніші ліки, якщо вона їх отримує з рук батьків. Але самотність, відсутність любові та страждання без причини, ослаблюють і знищують.

Сім висловів Ісуса були скеровані друзям та ворогам, які стояли біля Хреста. Отож, за звичаєм Святого Письма, число сім було розділене на дві частини — по три і по чотири. Перші три були повністю присвячені потребам інших. Після них світ на три години заповнила таємнича темрява, протягом якої Христос не промовив ані слова. Наприкінці цього часу Ісус вигукнув: « Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув? (Матвія 27:46). Потім, швидко одне за одним були промовлені останні три вислови.

Римські солдати та випадкові перехожі очікували безліч прокльонів від трьох розіп'ятих чоловіків. Сенека, римський державний діяч та філософ, писав, що зазвичай розіп'яті люди проклинали день, коли вони народились, своїх матерів, катів, а також часто плювали на тих, хто були під ними. Інколи катам доводилося відрізати в'язням язика, щоб зупинити їхню хулу та прокльони. Ісус, натомість, молився за тих, хто розпинав Його, і просив Бога простити їм.

Ми не почнемо жити по-справжньому, доки не зачинимо двері у минуле з допомогою прощення. І жодна людина не стане жити гідно, допоки сама не зазнає прощення. На щастя, нам неважко зрозуміти, коли ми самі отримали прощення. Ви не зможете дати комусь гроші, доки самі їх не отримаєте. Так само не зможете пробачити комусь, доки самі не отримаєте прощення. Якщо ви не можете пробачити тому, хто згрішив проти вас, то це лише тому, що самі не отримали прощення. І якщо ви не прощені, то і не спасенні (Матвія 6: 14- 15). Прощення є тим мостом, котрий ми всі маємо подолати, щоб увійти до Царства Божого.

Всі стосунки в житті потребують прощення. Не існує ідеальних жінок, ідеальних чоловіків чи ідеальних дітей. Немає досконалих роботодавців чи досконалих працівників. І також немає ідеальних друзів та сусідів. Тому прощення повинне бути в основі усіх наших стосунків з іншими. Воно мусить бути таким природнім для нас, як і дихання.

Тепер давайте порозважаймо над словом «спасіння». Ісус міг дати вічне життя розбійникові, який покаявся на хресті, чоловікові, який не мав абсолютно нічого, що б могло позитивно зарекомендувати його в очах Бога. Тож чи потрібно нам журитися тим, чи Бог зможе прийняти нас? Однак не відкладайте покаєння до одинадцятої години вечора, адже ваше життя може несподівано обірватися опів на одинадцять.

Найбільш підбадьорюючим для Ісуса, коли Він висів розп'ятим на Хресті, було те, що один із розбійників, який спочатку проклинав, раптом зніквоило замовк, коли побачив поведінку Ісуса. Спосіб, у який Ісус реагував на Своє розп'яття був цілком відмінним від того, як реагували він та його напарник. Тоді цей розбійник згадав розповіді про Ісуса та зрозумів,

що вони були правдивими. Тієї миті він зненавидів себе та життя, яке прожив. Як же він захотів бути таким, як Ісус, Котрий зціляв людей замість того, щоб вбивати їх. Поглянувши на свого товариша, який ображав Ісуса, він запитав: «Чи не боїшся ти Бога, коли й сам на те саме засуджений? Але ми справедливо засуджені і належну заплату за вчинки свої беремо! Цей же жодного зла не вчинив ». (Луки 23:40-41).

Цими словами розбійник, який каюся, визнав, що він є мудрішим за первосвящеників Анну та Кайяфу, за синедріон, за Пилата та Ірода. Своїм судження він відмінив вирок, який вони винесли Ісусові. Тоді, повернувши голову до Господа, він молився: «Ісусе, згадай мене, коли Ти ввійдеш до Свого Царства!»

Зауважмо різницю між цим чоловіком, що каюся, та його товаришем. Він не просив життя в цьому світі. Він не просив, щоб його зняли з хреста. Вперше в своєму житті він правильно розставив пріоритети.

Чому юдеї вбили Ісуса? Тому, що вони хотіли Месію, Який би подарував їм царство у цьому світі. Натомість Ісус запропонував лише Самого Бога! Хіба ми не так само безглузді у своїх прагненнях? Прагнемо цьогосвітніх речей, аж доки в них не задихнемось і Бог не залишиться поза нашим життям.

Цей злочинець, що кається, є зразком спасіння для всіх нас. Він отримав спасіння через віру в Ісуса, а не через добрі діла (див. до Ефесян 2:8-9). Зауважте як швидко Господь дає йому відповідь: «Поправді кажу тобі: сьогодні ти будеш зі Мною в раю!» В той день, коли злочинець покаюся та повірив в Ісуса, він став громадянином Царства Христового. Сам Христос вирішив його долю.

Яким дивовижним чоловіком був цей розбійник! Однак поруч з ним був іще дивовижніший Чоловік. Христос пообіцяв вічне життя людині, котра ще кілька хвилин тому проклинала Його. Тут благодать виявляється на найкращому, найвищому, найглибшому та найповнішому рівні. Це означає, що жоден з нас, незважаючи на наше минуле, на наші слабості чи нашу гріховність, не повинен падати у відчай. Ми маємо Спасителя! Навіть якщо ви великий грішник — у вас є ще величніший Спаситель.

Третім висловом Господа на Хресті було слово любові до Його матері. Він бачив, як вона стояла й дивилася на все це так, неначе сама відчувала біль від розп'яття. Вона пам'ятає, як при Його народженні їй було попереджено, що їй душу прошиє меч. Якими правдивими були ці слова! В цей момент вона ще не усвідомлювала, що її Син зайнятий виконанням волі Свого Отця. Разом з тим, Він не забуває Свого обов'язку перед сім'єю. Він просить апостола Івана подбати про Його матір так, як це повинен був зробити син.

В четвертому вислові з Хреста — «Мій Боже, мій Боже, чому ти покинув Мене?» — ми знаходимо причину смерті Христа. Жодні записи на протязі всієї історії людства не містять речення, яке було б сповнене більшого страждання. Смерть не є остаточним покаранням за гріх; ним є розділення з Богом. Коли Бог, Котрий є джерелом життя, надії, радості та миру, покидає когось — усе життя, надія, радість та мир зникають разом із Ним. І це є пеклом. Без Бога взагалі не існує майбутнього, а лише чорна діра повної загибелі.

Христос, Який поніс на собі гріх всього світу, мав пережити це розділення. Бог мав намір знищити гріх назавжди, а отже, Христос, Котрий ніс наш гріх, був знищений разом з ним. Або

Христос є знищеним із нашим гріхом, або ж ми самі будемо знищені. Іншого виходу немає.

Ісуса було відкинуто, щоб ми були прийнятими. Бог покинув Ісуса, щоб ми стали одне із Ним. Ісус був покинутий насамоті, щоб ми могли стати членами Божої сім'ї. Його було знищено, щоб ми могли жити вічно. Це є тією жертвою, яку наш Господь вчинив для нас. Він віддав усе, щоб ми могли все успадкувати.

Наступним стало слово страждання: «Прагну!». Жодного недоволення труднощами чи болем не вийшло із уст Христа . Він не промовив жодного слова нарікання. Він лише озвучив факт: «Я прагну!» Солдат змочив губку у неп'янкуму кислому вині, котре входило до його пайка, та підніс її до уст Христа. Це вино, яке прийняв Ісус, було символом вина Божого гніву проти гріха (Матвія 26:39). Він повністю його проковтнув, усвідомлюючи що після цього вчинку вже не буде вороття.

Далі був шостий вислів Ісуса під час шостої години перебування на Хресті, шостого дня тижня. Він переможно вигукнув: «Звершилось!» (Івана 19:30). Всього одне слово, але який глибокий зміст був у ньому! Для боржника це саме слово означало, що його борг повністю сплачено. Для в'язня воно означало, що його термін ув'язнення закінчився. І це саме сталося з нами: наш борг перед Богом повністю сплачено, а вирок смерті виконано. «Тож немає тепер жодного осуду тим, хто ходить у Христі Ісусі не за тілом, а за Духом» (До Римлян 8:1).

Тієї миті, коли Ісус промовив ці слова, «завіса у храмі роздерлась надвоє — від верху аж додолу», показуючи, що Ісус Своєю смертю знищив перешкоду, яка відділяла людину від Бога, щоб тепер ми могли сміливо входити у присутність Го-

спода. (Матвія 27:51, Євреїв 10:19-22). Ісус був «виключений» з Божої присутності, щоб ми могли в неї увійти.

Останніми словами Христа до Отця були: «Отче, у руки Твої віддаю Свого духа» (Луки 23:46). Подібно до Йова, котрий не відступив від своєї віри в Бога, незважаючи на свої важкі страждання, Ісус повністю віддав Себе у руки Отця, хоча у Нього не було жодного порятунку від загибелі.

Коли Господь промовив Свої останні слова, вони змішалися з криками тисяч пасхальних ягнят, які доносились із зовнішнього двору храму, котрий височів на вершині сусідньої гори. Однак, ми віримо не у кров ягнят, а у кров Христа, нашого Пасхального Агнца, який був принесений у жертву за нас. (1-е Послання до Коринтян 5:7)

Нам добре відомі сім висловів з Хреста, але були також сім висловів в бік Хреста. Вони лунали з уст перехожих (Матвія 27:39-40), з уст розбійника по ліву сторону Ісуса (Луки 23:39), розбійника по праву сторону (Луки 23:40-42), від первосвящеників, законників та старійшин (Матвія 27:41-43), декотрих людей, що стояли біля Хреста (Марка 15:35), солдатів (Луки 23:36-37) та сотника (Марка 15:39).

Ми пізнаємо з допомогою двох із цих висловів, що нове Дерево Життя вже почало приносити плід. Розбійник, котрий був убивцею, але покався, та сотник були людьми, які уособлюють дві крайні точки усіх відкуплених людей. Однак для більшості очевидців Хрест був втратою. І таке відношення до нього залишається і сьогодні.

Невідомий автор написав: «Ісус розпочав Своє служіння, коли був голодним, але Він є хлібом життя. Закінчив Своє

служіння, страждаючи від спраги, але Він є живою водою. Ісус був стомлений, але Він є нашим спочинком. Платив податок, але Він є Царем. Був звинувачений в тому, що має злих духів, але Він виганяв їх. Плакав, але Він витирає наші сльози. Ісуса продали за тридцять срібняків, але Він відкупив увесь світ. Ісуса привели як ягня на заколення, але Він є Добрим Пастирем. Ісус помер, але Своєю смертю Він знищив силу смерті».

Постаті довкола Хреста

Давайте почнемо з тих двох чоловіків, котрих розіп'яли разом з Ісусом. Вони обое були злочинцями. Ісус, Який був розіп'ятий між ними, мав гріх на Собі, але не в Собі. Чоловік праворуч від Нього мав гріх в собі, а не на собі тому, що він був прощений. Чоловік ліворуч від Спасителя мав гріх одночасно в собі і на собі. Він не попросив прощення, тож його вина залишилась на ньому.

Що це означає для нас сьогодні? Подумайте про врятованого злочинця. Він був останнім близьким товаришем Ісуса. Він мав мужність визнати, що був неправий. Він навіть змінив вирок первосвящеників та раввинів на протилежний, коли сказав про Ісуса: «Цей же жодного зла не вчинив». Цей грішник, що покався, уособлює всіх грішників, які каються. Ми досі маємо гріх в собі (хоча ми й ненавидимо його), але цей гріх тепер не є на нас, бо ми віддали його Ісусові, Який став за нас гріхом (2-е послання до Коринтян 5:21). Нас прощено, і нашу провину знято.

Погляньте тепер на іншого злочинця, який не віддав своїх гріхів Ісусові. Він був так само близько до Ісуса, як і його напарник. Однак, не усвідомив, що мав зло в своєму серці. Він не визнав того, що був духовно хворим. Лише ті, хто визнають себе хворими, підуть до лікаря, лише ті, хто визнають себе грішними, шукатимуть Спасителя.

Спасіння є важким чи легким? Воно не лише складне, а й неможливе, якщо ви не будете прагнути кращого від того, що маєте, якщо не захочете бути кращою людиною, ніж ви є. Існує безліч людей як релігійних, так і невіруючих, які більше довіряють собі, аніж Ісусові. Подібно до нерозкаяного злочинця ліворуч від Ісуса, вони помруть у своїх гріхах.

Погляньмо тепер на воїнів довкола Хреста. Євангелія від Матвія 27:35,36 говорить: «А розіп'явши Його, вони поділили одержу, кинувши жереба. І, посідавши, стерегли Його там». Тут ми бачимо, чоловіків, котрі сидять, грають в азартні ігри і стоять на варті. Вони стежили за розп'ятими, але не зрозуміли, на Кого вони насправді дивилися. Кіт може подивитися на царя, але ніколи не зрозуміє, що це цар. Так само й ці солдати бачили Ісуса, як ще одного повстанця, який отримав найвище покарання за свої дії.

Воїни, які стратили Ісуса, уособлюють усе людство. Ісус не помер за Свої гріхи, бо їх у Нього не було. Він помер за гріхи всього світу. Однак, цей байдужий світ, як і ті воїни, не бачить Сина Божого на хресті, вмираючого за їхні гріхи. Через свою духовну сліпоту вони бачать там просто ще одного знедоленого чоловіка, котрого стратили. Яке жахливе марнотратство! Ісус помер, щоб звільнити їх від їхніх гріхів, а вони люблять свої гріхи більше, ніж Ісуса.

Однією з постатей біля Хреста був сотник. Він був там, оскільки очолював загін розпиначів. Він помітив особливість Ісуса та почув усі слова, котрі промовив Розіп'ятий. Три години надприродного затемнення та потужний землетрус, який сильно сколихнув землю в ту мить, коли помер Ісус, — все це засвідчило йому, що Страдник не був простою людиною. Побачивши це все, сотник звернувся до Бога і сказав: «Дійсно

праведний був Чоловік Цей!» (Луки 23:47). Відповідальний за страту Христа, повірив у Спасителя. Яка прекрасна Євангелія! Вона здатна змінити серця навіть тих, хто страчував Господа, і може ворогів перетворити на друзів.

«Первосвященики з книжниками та старшими» також були біля хреста. Вони насміхались з Нього та казали до перехожих: «Він інших спасав, — а Самого Себе не може спасти!» (Євангелія від Матвія 27:41-42). Те, що вони казали, було правдою. Якби Ісус врятував Себе — то не зміг би врятувати інших. Він повинен був померти за гріхи світу.

Ці релігійні керівники, як і багато сучасних релігійних керівників, були проти Ісуса. Вони покладали свою віру у власні традиції та заклади, замість того, щоб вірити в Ісуса. Вони так голосно вигукували, що всі могли почути: «Коли Цар Він Ізраїлів, нехай зійде тепер з хреста, — і ми повіримо Йому! Покладав Він надію на Бога, — нехай Той Його тепер визволить...» (Євангелія від Матвія 27:42-43). Однак їхні обіцянки були порожніми, бо коли Ісус дійсно переміг смерть, і Бог підняв Його з могили — вони все одно не повірили Йому. Хто б хотів би бути Судного Дня на місці цих лицемірів?

Іншими ж біля хреста були ті, «знайомі Його й ті жінки, що прийшли були з Ним із Галілеї». Вони стояли на відстані, спостерігаючи за всім цим дійством (Луки 23:49). Коли зближався кінець, дехто з них підійшов до Ісуса, щоб утішити Його (Івана 19:25-26). Вони не розуміли, чому Ісус дозволив всьому цьому жахіттю трапитись. Він подолав усі труднощі в Своему житті. Чому ж здався в цю важливу мить? Чому не проявив Свою силу та не зійшов з хреста?

Часто в своєму житті ми задаємо це саме питання: чому Бог щось не зробить? Чому Він дозволяє це велике зло? На це є вагома причина. Ми повинні вірити в те, що Бог діятиме тоді, коли настане Ним визначений час. І коли Він почне діяти — стане зрозуміло, що Його вибір часу є найкращим. Тому довіряйте Богу, особливо коли йдете долиною смертної тіні.

Уроки, отримані на Хресті

— *Напис* —

Над головою Христа «був написаний напис провини Його: «Цар Юдейський» (Марка 15:26). Напис був арамейською, латинською та грецькою мовами (Івана 19:20), щоб кожен, хто проходив повз нього, міг прочитати. Цей напис був наче маленька Біблія для всього світу, він засвідчував правду про Ісуса.

Якби Ісус не помер за нас на Хресті, у Нього на землі не було би царства. Його смерть заплатила ціну наших гріхів, щоб ми змогли покинути тимчасове царство диявола та увійти у вічне царство Христа. Своєю смертю Він відкрив для нас двері, щоб ми могли повернутися з країни смерті у країну життя (Матвія 27:50-51; Послання до євреїв 10:19-22). Туди зможуть увійти лише ті, кого Агнець відкупив Своєю кров'ю (Об'явлення 7:14-15). Лише прощені зможуть стати жителями небес. (Об'явлення 5:9-10).

На троні вічного життя може сидіти лише Той Єдиний, Котрий зміг витерпіти трон вічної смерті — витерпіти Хрест. Оскільки Ісус перетерпів Хрест за нас, Він був коронований на Царя. Після воскресіння з мертвих Він сказав Своїм апостолам: «Дана Мені всяка влада на небі й на землі » (Матвія 28:18;

див. До филип'ян 2:9-10). Ніхто не може мати більшої влади. Саме так, Ісус є Царем кожного істинного віруючого.

— Терновий вінок —

Солдати надягнули на Ісуса багряну одіж. Потім вони сплели вінок із колючої тернини і поклали його Йому на голову. Вони вигукнули Йому: «Радій, Царю Юдейський!» Вони неодноразово били Його палицею по голові та плювали на Нього. Впавши на коліна, вони віддавали Йому глумливу пошану (Марка 15:16-19).

Ісус ніс на Собі нашу корону з колючок, щоб ми змогли одягнути Його корону величі. Він витерпів приниження та висміювання, щоб ми могли отримати Його славу та повагу.

Колючки, які завдають нам клопоту, не зможуть тривожити нас вічно, бо Ісус забрав вічність із наших тривог. Однак доки ми в цьому світі — завжди будуть колючки, з якими нам доведеться боротися. Не існує корони без колючок, сім'ї без проблем та жодного людського серця без смутку. Навіть апостол Павло мучився від колючки. Три рази він просив Господа забрати її, і три рази Господь йому відповідав: «Досить тобі Моєї благодаті, — бо сила Моя здійснюється в немочі» (2-е Послання до Коринтян 12:7-10). Якою б не була ваша колючка, заради Ісуса переносьте її з доброзичливістю, пам'ятаючи, що настане день, коли всі колючки, які ввійшли в наш світ через гріх (Книга Буття 3:18) будуть знищені назавжди разом з гріхом, який породив їх.

— Темрява —

«А від години шостої години (по-нашому опівдні) до години дев'ятої (наша третя година дня) — темрява сталась по цілій

землі! А коло години дев'ятої скрикнув Ісус гучним голосом, кажучи: «Елі, Елі, лама савахтані?» цебто: « Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув? » (Матвія 27:45-46).

Опівдні, коли сонце світило найяскравіше, на землю впала глибока темрява. Бог, Котрий живе у недосяжному світлі (1-е Тимофія 6:16), почав відступатися від Ісуса. Вічний зв'язок між Отцем і Сином почав розриватися. Світло поступалося темряві, мир — страхові, безпека — небезпеці, життя — смерті. Як тільки темрява закінчилася, прилетів Пасхальний ангел, щоб забрати життя Первородного Сина Божого. Він віддав за нас Своє життя, щоб ми могли жити.

Над усією землею Єгипту панувала темрява до того, як первородні загинули (Вихід 10 і 11). Однак світло було в оселях Ізраїльтян, котрі були захищені кров'ю Пасхального ягняти. Скрізь, де сьогодні є віра в Первородного Сина Божого, панує світло.

Коли Ісус прокричав «Мій Боже, Мій Боже, чому Ти покинув Мене?», Його слова стали яскравим світлом, яке освітило місце події. Його — Єдиного праведного — було покинуто, щоб нас — неправедних — можна було прийняти. Його смерть є світлом Євангелії, яке розсіює темряву. Якщо ж ми не поділимося цим світлом, а сховаємо його під посудину, довкола не залишиться нічого, окрім безнадійності, пустоти та смерті (Матвія 5: 14-16).

— Його одяг —

«Розіп'явши ж Ісуса, вояки взяли одіж Його, та й поділили на чотири частини, по частині для кожного вояка, теж і хітона. А хітон був не шитий, а витканий, цілий від верху. Тож сказали один до одного: «Не будемо дерти його, але жереба киньмо на

нього, — кому припаде». Щоб збулося Писання: «Підлили одягу Мою між собою, і метнули про шату Мою жеребка.» Вояки ж це й зробили...» (Івана 19:23-24).

Ісуса роздягли перед розп'яттям. Насправді, Він роздягнувся ще 33 роки до цього, коли скинув із Себе небесну велич та оголеною людською дитиною народився у цей світ. За 24 години до розп'яття Ісус наче зробив репетицію цієї події, коли зняв Свій верхній одяг, зав'язав рушника у Себе на поясі, щоб помити ноги Своїм учням.

Верхній одяг Ісуса був зітканий без жодного шва як вбрання священника. Цей одяг забрали солдати, котрі розіп'яли Ісуса. І так стається сьогодні. Ми є тими, хто розіп'яли Христа, і одяг Його праведності дістається нам. Коли ми віримо в Христа, Його праведність покриває наші гріхи. Пророк Ісаїя написав: «Я радісно буду втішатися Господом, нехай звеселиться душа моя Богом моїм, бо Він зодягнув мене в шату спасіння, і в одягу праведності мене вбрав.» (Ісаї 61:10).

— Розірвана завіса —

Землетрус, який супроводжував смерть Ісуса, згори донизу розірвав важку завісу, яка відділяла святе місце храму від Святаї Святих, де проявлялась присутність Бога (Матвія 27:51). Той самий землетрус відкрив могили багатьох істинних віруючих. Ці люди були воскреснені до життя та після воскресіння Ісуса із мертвих, вони увійшли в святе місто й з'явилися багатьом людям (Матвія 27:52-53).

Смерть Ісуса відкрила шлях до Бога — шлях, який був повністю закритий, відколи Адама було вигнано з Раю (Буття

3:22-24). В Біблії йдеться: «Отож, браття, ми маємо відвагу входити до святині кров'ю Ісусовою, новою й живою дорогою, яку нам обнови́в Він через завісу, це́бто через тіло Своє.» (Євреїв 10:19-20).

Завіса між Богом та нами символізувала наші гріхи, які розділяли нас із Богом. Однак коли Ісус взяв наші гріхи на Себе, завіса почала символізувати Його тіло. Коли тіло Ісуса було розірване на Хресті, завіса була теж розірвана. Коли Його смерть знищи́ла наші гріхи, стіна між Богом та нами була зни́щена. Його смерть відкри́ла шлях назад до Бога.

Духовно ми, мертві у гріхах, воскресли до життя, коли Ісус помер за нас. І після Його воскресіння з мертвих ми увійшли до Святого Міста, щоб жити у присутності Бога Отця, Ісуса та небесних ангелів (Євреїв 12:22-24).

— Кров та вода —

Якщо який-небудь в'язень утікав від римського солдата, то такого солдата страчували (див. Дії Святих Апостолів 12:18-19). Це було законом. При найменшому ризику, що в'язні могли втекти, їх вбивали (див. Дії Святих Апостолів 27:42). Щоб впевнитись в тому, що Ісус дійсно помер, римський солдат загнав спис Йому в серце, «і зараз витекла звідти кров та вода». (Івана 19:34).

Кров Ісуса символізувала наше виправдання. Саме кров Ісуса примирює нас з Богом (1 Івана 1:7). Вода, з іншого боку, символізує наше освячення Духом Ісуса, Який живе в нас. Він очищує нас омиттям водою Свого Слова (Ефесян 5:25).

Виправдання є миттєвою справою. Як тільки ми починаємо вірити в Ісуса, ми стаємо праведними в очах Бога (Римлян

3:21-24, 28). Також, тієї ж миті отримуємо дар вічного життя (Івана 5:24). Також в ту ж мить нам зараховується Божа праведність (2-е Коринтян 5:21). Подібно до блудного сина, який жив гріховним життям, але розкаявся та повернувся до батьківського дому, Господь приймає і нас, розкаяних грішників, назад у Свою сім'ю і одягає на наші плечі Свою чисту одіж (Луки 15:11-24). Нам не потрібно заробляти своє місце в Божій сім'ї, воно дається нам як дар.

Усі, кого виправдано, отримують стовідсоткову праведність (2-е до Коринтян 5:21). Однак ця праведність не є в нас самих, вона в Ісусі. Якщо ми маємо Ісуса в наших серцях — то маємо Божу досконалу праведність як подарунок.

Освячення є тим, що робить Святий Дух в середині нас, і воно ніколи не є стовідсотковим. І не стане стовідсотковим, доки ми не отримаємо нові духовні тіла при воскресінні (1-е Коринтян 15:42-44). Оскільки наше освячення у цьому житті буде завжди недосконалим у порівнянні з тим, яке вимагається для вічного життя, ми не можемо покладати свою віру на свої діла. Віра, яка дає нам вічне життя, є вірою в Ісуса та Його дар досконалої праведності.

Євангелія вчить нас тому, що з Христом обійшлися як з грішником, Яким Він не був, щоб з нами обійтися як з праведними, хоча ми такими не є. Він був покараний за гріхи, яких не вчиняв, а ми примирилися з Богом через праведність, якої не заслужили.

Ніщо не підбадьорює нас більше, ніж виправдання, яке означає, що нас примирено з Богом. Воно каже мені, що всі мої гріхи — минулі, теперішні та майбутні — очищені кров'ю Ісуса. Увесь час, коли я залишаюсь через віру вірним Ісусові, я маю

вічне життя. Навіть коли спотикаюсь і падаю, але підводжусь і хапаюсь за руку Чоловіка з Галілеї, я отримую прощення і маю мир з Богом.

Коли приймаю Ісуса через віру, Він приходить в моє життя з даром спасіння. Якщо маю Ісуса, то й маю вічне життя (1 Івана 5:11-12). Життя, яким Він живе в мені, після того, як я став спасенним, називається освяченням (Филип'ян 2:13). Однак, спасаюсь лише тим, що Він зробив для мене на Хресті, а не тим, що Він робить в мені зараз. Те, що Він зробив заради мене на Хресті, є стовідсотковим. Те ж, що Він робить зі мною зараз, ніколи не є стовідсотковим у цьому житті через ту шкоду, яку гріх зробив нашій свідомості.

Ісус спочиває у могилі

В Християнській Церкві перших 5-ти століть одним зі найважливіших днів Великодніх свят була Велика Субота — день, коли Ісус спочивав в гробі. У цей день святкувався відпочинок, який Ісус приніс Своєю смертю на Хресті. Автор Послання до євреїв написав: «Бо до Його відпочинку входимо ми, що ввірували» (Послання до Євреїв 4:3).

Юдеї, врятовані з єгипетського рабства, вірили, що вони отримують відпочинок, коли ввійдуть до Обіцяного Краю. Однак Ханаан не дав їм цілковитого спочинку. Той обіцяний спочинок був у майбутньому. «Бо коли б Ісус Навин дав їм відпочинок, то про інший день не казав би по цьому. Отож, людові Божому залишається суботство, спочинок. Хто-бо ввійшов був у Його відпочинок, то й той відпочив від учинків своїх, як і Бог від Своїх (Євреїв 4:8-10).

Справжній спочинок від усіх наших тривог можна знайти лише в Ісусі. Якщо побачимо, що Ісус помер на Хресті за всі наші гріхи, тоді великий тягар вини спаде з наших плечей та скотиться вниз в Його могилу і буде там похований назавжди. Лише в цю мить ми знайдемо спочинок.

Коли Господь завершив Свою працю у час творіння, Він сказав: «Вельми добре воно, і завершене воно», і Він спочив дня

суботнього (Буття 2:1-3). І Адам з Євою спочивали разом з Ним. Вони ніяк не могли покращити Боже творіння. Вони не могли вже нічого додати. Все, що вони могли робити — прославляти Господа та насолоджуватися відпочинком.

Коли Господь завершив Свою справу відкуплення людства, Він сказав: «Звершилось!» і спочив дня суботнього (Луки 23:50-56). І всі відкуплені спочивають із Ним. Ми ніяк не можемо покращити відкуплення, здійснене Ісусом, нічого не можемо додати. Все, що можемо зробити, це славити Господа, ввійти в Його спочинок та насолоджуватися ним.

Субота є днем відпочинку, а не роботи. Тому ті з нас, хто повірили Ісусу, спочиваємо завдяки праці, яку Він звершив. Ми ніяк не можемо заслужити спасіння, бо Ісус заслужив його для нас. Все, що можемо зробити, це спочивати завдяки праці, яку Він звершив. Це і є справжнім відпочинком. І ми святкуємо цей відпочинок щотижня, коли відкладаємо свою роботу та проводимо час з Господом.

Порожній гріб Ісуса

Уся Земля є великою могилою, яка служить гробницею для мільярдів людей. Світ є величезним кладовищем, де ми займаємось маленькими справами, отримуємо трохи втіхи та потім лягаємо поруч з мертвими. Життя — це шлях до нашого власного похорону. Людині вдалося підкорити багато речей, але не смерть.

В світі було чимало видатних релігійних провідників, однак всі вони здалися смерті. І лише Один із них воскрес із мертвих, і це — Ісус Христос. Коли наш Господь воскрес із мертвих, Він отримав перемогу над гріхом та смертю. Тепер спасенні співають нову пісню: «О смерте, де ж тепер твоє жало? О могило, де ж тепер твоя перемога?»

— Апостол Павло писав: —

«Бо я передав вам найперш, що й прийняв, що Христос був умер ради наших гріхів за Писанням, і що Він був похований, і що третього дня Він воскрес за Писанням, і що з'явився Він Кифі, потім Дванадцятьом. А потім з'явився нараз більше як п'ятистам браттям, що більшість із них живе й досі, а дехто й спочили. Потому з'явився Він Якову, опісля усім апостолам. А по всіх Він з'явився й мені, мов якому недородкові.» (1-е до Коринтян 15:3-8).

Павло написав цього листа до церкви в місті Коринт близько 25 років після смерті та воскресіння Ісуса. Тоді ще були живими сотні людей, які бачили воскреслого Христа. Цього не можна сказати про жодну іншу особу, яка коли-небудь жила та померла. Це свідчення дійсно справляє глибоке враження!

Смерть переможена! Ісус, Який воскрес на третій день з мертвих, промовив усім, хто слідував за ним: «Живу Я — і ви жити будете!» (Івана 14:29). Він також сказав: «Я Перший і Останній, і Живий. І був Я мертвий, а ось Я Живий на вічні віки. І маю ключі Я від смерті й від аду.» (Об'явлення 1:17-18). Коли Ісус повернеться з небес, Він відкриє могили всіх, хто вірив у Нього, та звільнить їх (1-е Солунян 4:16-18).

Напротязі усього Святого Письма ми часто знаходимо знаки, які свідчать про майбутнє воскресіння Ісуса. У 22 розділі книги Буття йдеться про Ісака, котрий протягом трьох днів знаходився під вирубком смерті. Однак його було врятовано від смерті (Послання до Євреїв 11:19).

Також в Книзі Буття є оповідь про Йосипа, котрого подібно до Ісуса, було фальшиво звинувачено та засуджено з іншими двома чоловіками; один з них був урятований, а інший — ні. Йосипа було піднято з ями та посаджено поруч з великим царем. З того трону він запропонував спасіння своєму народові.

Йона теж пройшов через «воскресіння». Його жертва вгамувала Божий гнів, і він повернувся до звичного життя на третій день.

І Даниїл пройшов через воскресіння. Із заздощів його кинули до ями з голодними левами, і за ним були запечатані двері (Даниїла 6). Але потім печатку зірвали, і він вийшов назовні живим.

Гріб, до якого поклали Ісуса, був запечатаний та охоронявся, як ворота Раю, які вели від смерті назад до життя (Матвія 27:62-66). «І великий ось ставсь землетрус, бо зійшов із неба Ангел Господній, і, приступивши, відвалив від гробу каменя, та й сів на ньому. Його ж постать була, як та блискавка, а шати його були білі, як сніг. І від страху перед ним затряслася сторожа, та й стала, як мертва.» (Матвія 28:2-4).

Своєю смертю та воскресінням Ісус відкрив для нас шлях до Бога та життя. Ось чому після Його воскресіння ті, кого Він воскресив Своєю смертю, увійшли до святого міста (Матвія 27:53). Саме смерть та воскресіння Ісуса дарує нам вічний дім з Богом.

Під Римом, приблизно на п'ятнадцятиметровій глибині, знаходиться десь тисяча кілометрів тунелів катакомб. Вони з'явилися в результаті викопування каміння для будівництва міста. Саме в цих тунелях християни ховали померлих. Римляни спалювали своїх небіжчиків, а християни обрали похорон як символ їхньої віри у воскресіння в останній день. В кожному зі 42 кладовищ під Римом в кінці 60-метрового коридору зазвичай була капличка. Там Християни, котрих переслідували, таємно зустрічалися та співали пісні прославлення Бога. Наприкінці кожної зустрічі всі вони виголосили: «Він воскрес!»

Ісус у Галілеї

Одразу після Свого воскресіння Ісус зустрівся зі Своїми учнями у горниці в Єрусалимі та доручив їм понести Євагелію по всьому світу. Однак перед тим, як запропонувати спасіння для інших, вони повинні були самі його зрозуміти. Тому Ісус мовив їм: «Мир вам!» І, сказавши оце, показав Він їм руки та бока.»(Івана 20:20).

Наш перший мир приходить тоді, коли бачимо рани Ісуса та розуміємо, що Він був розп'ятий і вбитий за наші гріхи. «Ісус умер за нас, коли ми були ще грішниками» (До Римлян 5:8). Мир приходить до тих, хто розуміє, що Ісус заплатив повну ціну за їхні гріхи. Вони мають мир в своїх серцях, бо розуміють, що Бог їх більше не засуджує.

«Тоді знову сказав їм Ісус: Мир вам! Як Отець послав Мене, і Я вас посилаю!» (Івана 20:21).

Перший мир, який Ісус нам пропонує, є глибоким миром. Другий мир веде нас навіть глибше. Важко насолоджуватися першим миром спасіння, коли наші друзі й родичі його не мають. Перший мир — це спасіння для вас. Другий мир з'являється, коли ви пропонуєте спасіння іншим. Ісус доручає вам піти до інших та поділитися з ними Його спасінням.

«Однак, — ви можете заперечити, — у мене немає здібності ділитися Євангелією з іншими. Я не знаю, що їм говорити».

Ісус це знає, і тому Він дає вам Божественну силу для вашої місії. Колись Він дихнув і сказав до Своїх апостолів: «Прийміть Духа Святого» (Івана 20:22). Так само Він хоче поступити і з нами.

Попросіть вашого пастора чи душеопікуна помолитися за вас, щоб Дух самого Бога наповнив вас та допоміг вам принести спасіння іншим. Коли ви приведете людей до Ісуса — вас переповнять мир та щастя.

Ісус продовжує: «Кому гріхи простите, простяться їм, а кому затримаєте, то затримаються!» (Івана 20:23).

Тут Ісус каже, що якщо ви понесете людям зі свого оточення добру звістку про Його смерть на Хресті за людські гріхи, а вони, приймаючи цю вістку, отримують прощення. З іншого боку, якщо ви не понесете людям зі свого оточення Євангелію про Боже прощення, можливо вони вже ніколи не почують про це від когось іншого. В цьому випадку вони ніколи не будуть прощені. Відповідальність лежить на вас. Йдіть із силою, яку дає вам Господь, та приводьте людей до Божої отари.

Ісус залишався на Землі зі Своїми учнями протягом шести тижнів після Свого воскресіння. Більшість з цього часу було проведено в Галілеї, де Він служив людям. Ісус перебував на Землі достатньо довго, щоб факт Його воскресіння був добре обґрунтованим.

Однак, спочатку Ісусові необхідно було зустрітись зі Своїми одинадцятьма учнями, щоб відновити втрачені стосунки. Пе-

тро, апостол, якого обрав Ісус на роль головного євангеліста групи, дуже підвів Ісуса. Три рази він заперечував, що знає Ісуса, та навіть присягався в цьому. Одразу після цього Петро покався в тому, що він вчинив та гірко заплакав. Чекаючи в Галілеї на Ісуса, Петро разом з Іваном, Яковом, Хомою, Нафанаїлом та двома іншими апостолами пішли вночі на озеро ловити рибу, однак нічого не впіймали (Івана 21).

Наступного ранку на березі хтось гукнув, питаючи чи вони щось впіймали. «Ні» — відповіли.

Чоловік на березі гукнув у відповідь: «Закиньте сіті по праву сторону від човна і тоді впіймаєте». Коли вони так зробили, то не могли тягнути сіті від великої кількості несподівано впійманої риби.

Іван сказав Петрові: «Це ж Господь!» Як тільки Петро це почув, то вистрибнув з човна та поплив до берега. Хоча він сильно підвів Спасителя, але ж був знайомий з Ісусом достатньо давно і знав, що Той не буде гніватися на нього. Ісус запросив Петра поснідати з Ним.

Коли вони поїли, і Петро відновив свої сили, Ісус тричі запитав, чи він все ще любить Його. Петро відрікся від Ісуса тричі і тепер в нього була нагода відновити свої стосунки з Господом трьома підтвердженнями своєї любові до Нього. Після першого підтвердження Ісус сказав Петру: «Паси Моїх ягнят». Після другого Він сказав: «Турбуйся про Моїх овець». Після третього — «Паси Моїх овець». І Петро знову став одним з дванадцяти.

Коли учні Христа витягли на берег сіті, вони порахували рибу. Там було 153 рибини. Існує припущення, що на той час у світі людям були відомі 153 види риб. Тому цей улов представ-

ляв різні народи світу, які впіймає Церква у свої сіті царства (Матвія 13:47).

В житті бувають такі випадки, коли ви повертаєтесь на берег і не маєте, що показати, хоча й важко працювали. Однак там, на березі, на вас чекає чужинець. Він скаже, що необхідно зробити. І коли послухаетесь Його то досягнете неймовірного успіху. І тоді ви несподівано усвідомите, що тим Чужинцем і є Ісус. Він запросить вас поїсти з Ним. Він знає, що ви важко працювали, втомилися і вам холодно. Після того, як поїсте і відпочинете, Він відкриє вам, що хоче, щоб ви слідували за Ним. Ви не повинні хвилюватися про Його плани щодо інших людей, вашою місією є слідувати за Ним.

Секрет успішного та сповненого змісту життя полягає у слідуванні за Ісусом. Це може вам дорого коштувати, як це було у Петра (Івана 21:18-19; 2-е Петра 1:13-15). Однак заплачена вами ціна буде мізерною у порівнянні з вічною винагородою.

Дезмонд Форд

Тільки Ісус

*«нікого вони не побачили,
окрім Самого Ісуса.»
(Матвія 17:8)*

Підписано до друку 22.01.2013
Гарнітура «Pragmatica»